

پادري تيرش كتابتون كي

د پښتو د پخوانيو
چاپي اثارو تشرحي كتابتون

Ketabton.com

د محمد هارون خپل ليکنه

د کتاب پېژندنه

|||||

د کتاب نوم: د پښتو د پخوانیو چاپي اثارو تشریحي کتابښود

لیکوال :: محمد هارون خیل شعشي

خپرونکی: بېنوا انټرنیټ پاڼه

يادښت

دا نيمگړی کتابښود د پښتو ادب د هغو مخکښو پېژندل سوو او نوم ورکو ليکوالو په ياد کارم، چي په خپل نه ستړي کېدونکي زيار او کوشښ سره يې، زموږ د مندو او پلرو سپېڅلې ژبه، لرغونې ادب او ولسي دودونه، تل تر تله ژوندي ساتلي دي.

روح دې ښاد او نومونه دې ژوندي وي.

د چاپ ټول حقوق له ليکوال سره خوندي دي.

د اثارو عمومي فهرست

آ

آداب النساء و اكساب النساء

آئينه الفاظ افغانی

ا

د احمد شاه ابدالي شعرونه

ارشاد العباد الى سبيل الرشاد شرح تطهير الاعتقاد عن ادران الاحاد

استقلال امانيه

اسرار العارفين

اصطلاحی نکلونه

د افغانانو نننۍ حال (انگرېزي ژباړه)

افغانی جنډه

افغانی کی پهلې کتاب المعروف چمنستان

افغانی کی پهلې کتاب مع ترجمه اردو

الفنامه افغانی

انجيل

انجيل (د متا/ متی يا سېنټ ماتيو برخه)

انجيل د افغانانو د پاړه

انجيل شريف په معرفت ديوحنا

انجيل مقدس په معرفت د مقدس لوقا

انشأ قاضی

انگرېزي - پښتو لغتنامه

او مسلمانانو! زما خبري واروی (انگرېزي ژباړه)

د اوولسمي پېړۍ پښتو شاعري (په انگرېزي ژبه)

ايا توره وهولو ته تېره سوې ده؟

ب

برايي، په چکر وتلی وم (انگرېزي ژباړه)

بهار جانان، حصه اول

بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی

د بېلابېلو تاریخي پېښو لنډيز

پ

د پښتنخوا د شعر هار و بهار

د پښتنو د شعر غورچاڼ (انگرېزي ژباړه)

د پښتو ادبیت یعنی دیوان د علیخان

د پښتو ادبیت یعنی دیوان د علیخان، [اشعار پُر نزاكت

د پښتو اصطلاحاتو قاموس] پښتو- انگرېزي [

پښتو انشأ- لومړۍ برخه

پښتو- انگرېزي قاموس

پښتو- انگرېزي لغتنامه

پښتو بات چیت

پښتو څنگه و وایو؟

د پښتو ژبي غورچاڼ له پښتو- انگرېزي لغتنامې سره

پښتو ښوونکی

د پښتو لارښود (د جگړن ج . روس کیپل، قاضي عبدالغني خان او صاحب زاده عبدالقيوم تألیف)

د پښتو لارښود (د جگړن ه . ج . راورتي تألیف)

د پښتو لومړی کتاب

پنج گوهر

پهلی افغانی جدید

ت

تاریخ دسلطان محمود غزنوي [ژباړه]

تحفة الاخبار

تحفة النبوة

ترجمه دقایق الاخبار معروف به ترسنامه افغانی

ترجمه نماز

ترسنامه

د تصوفي ډکتورینو او صوفیانه شاعری په اړه څرگندوني

تعلیم د حضرت عیسی

تفسیر تیسیر

تفسیر سورة یسین (یاسین)

تفسیر والضحی بزبان افغانی در متن بر حاشیه وصیت نامه حضرت علی

و معراجنامه رسول الله علیه السلام

تفسیر یسیر

تمبور او توره (لوپ اند سیمپتر)

توبه النصوح د پښتو مسمی په توبه د نصوحا

تورات، پښتو

تپمور خان وزیری (انگرېزي ژباړه)

ج

جنت الفردوس و بر حاشیه معراجنامه کلان

جنت النعیم المشهور پښه [پخه] ډوډی

جنگنامه

جنگنامه امامین

جنگنامه سکینه یعنی امامین

جنگنامه کلان حسین و بی بی سکینه

جنگنامه میراحتم

جنگنامه یعنی قصه شهادة [شهادت]

چ

چمن بینظیر

چهل حدیث مسمی به وثیقه آخرت

خ

خو وانخلي له غليمه انتقام - مرد نه خوب کا، نه خواړه کا نه ارام (انگرېزي ژباړه)

ح

حقوق اولاد

حقیقه الاسلام

حقیقه المهدي

حکایت رسول الله

حملة حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض)

خ

خلاصه افغانی مع مناجات پير صاحب

خلاصه كيدانی با ترجمه افغانی

خلاصه كيدانی مع ترجمه افغانی

خلاصه مع شرح المير مع ترجمه فارسی و افغانی

خوابنامه مع فالنامه

خوابنامه مع فالنامه و بيمار نامه و تعويذات

خواجه محمد بنگين

د خوشحال خان خټک د ديوان غورچاڼ

۵

داستان امیر حمزه رضی الله عنه مع قصه بلقیس زوجه سلیمان علیه سلام

داستان گربه و موش

دُرَجِ مرجان

دُرِ عدن

دُرِ مجالس

له دُر و مرجان د عبدالحمید

دُعَا مدعا

دوست محمد [امیر دوست محمد خان] و ویل (انگریزی ژباړه)

دوسری افغانی

دوی وایي : غازي دوست محمد [امیر دوست محمد خان] (انگریزی ژباړه)

دیوان پیرمحمد قندهاری

دیوان حافظ الپوری

دیوان خوشحال خان

له دیوان د احمدشاه ابدالي

له دیوان د خواجه محمد بنگین

له دیوان د خوشحال خان خټک

له دیوان د عبدالقادر خان خټک

له دیوان د ملا عبدالرحمان سربنډي [سربني]

دیوان سعادت

دیوان عبدالحمید

ديوان عبدالرحمن

من ديوان عبدالرحمان

ديوان عبدالرحمن و بر حاشيه ديوان عبدالحميد

ديوان عبدالرحمن عليه لرحمه الرضوان

ديوان عزيزى

من ديوان ميرزا خان انصارى

ذ

ذخيرة القرأ

ر

د رحمان بابا ديوان

رسالة رد وهابى

رسالة عاق نامه

رسالة مانع تمباكو

رسالة مانع سرود

رشيدالبيان

رموز اوقاف قرآن

روضه النعيم

ريل نامه

ز

زبور د داوود

زر پښتو اصطلاحوي او جوملي

زما کوچني زوی ته لولو (انگرېزي ژباړه)

زمن خان وزيری (انگرېزي ژباړه)

س

ستا مرسته غواړم (انگرېزي ژباړه)

ستا وصال ته بې تابه (انگرېزي ژباړه)

د سړينو شجره

سلسله افغانی

سوال و جواب افغانی معه ترجمه انگریزی و هندوستانی

سیر السالکین، حصه اول

ش

د شازاده بهرام او گل اندامی بدله

شرح ابیات مستخلص و رباعیات افغانی

شرح ابیات ملا جامی

شش قفل

شمائل نامه

شونډي دي راکه! (انگرېزي ژباړه)

شهزاده بهرام وگل اندام

ص

صد و سی مسأله

صرف و نحو د ژبي د پښتو

ض

ضابطه میراث

ط

طب افغانی و مجرباتِ اکسیر

طب دلیل العلیل

طب شهابی

طریقه الاسلام

طوطی نامه

ع

د عبدالرحمان دیوان د عبدالعظیم له غزلیاتو سره

عجائب العجائب و ترجمه ابجد

عقاید د میرزا قادیانی

عقد النجات و میثاق الحیات

غل [او] قاضي

ف

فتاوى تحفة الخانى

فتح نامه يا هفت فتح

فراقنامه

فوايد الشريعت

فوايد بوعلی سینا

ق

قامعُ البدع و الشرور فى زيارت القبور

قدورى مترجمه افغانى

قرآن شريف مترجم

قصص الانبياء المعروف به جواهر الانبياء

قصص الانبياء كلان مشهور به جواهر الانبياء

قصه آدم خان و درخانى

قصه ابراهيم

قصه بادشاه هارون الرشيد

قصه بختيار[-] شاه ايران

قصه بلقيس زوجة سليمان (ع)

قصه پيره زن

قصه تمیم انصاری

قصه جهانگیر و شهزادی گلرو

قصه حاتم بن طی

قصه د بودی، نصیحت النساء، پندنامه لقمان حکیم

قصه د جمجمه بادشاه

قصه د جولگانو او خلورو یارانو

قصه د چنری با تصویر معروف [به] شاهزاده سندی

قصه د سیف الملوک

قصه د شاه جهان[-] شهزاده ملتان و ماه جبین گلفامی

قصه د فتح خان قندهاری با تصویرات

قصه د مهتاب جان او بیگم جان المعروف به مکر زنان

قصه شاه روم

قصه شاه [و] گدا

قصه شهزاده اختر منیر و مهرو

قصه شهزاده بهرام او گل اندام

قصه شهزاده بهرام گور و پری حُسن بانو

قصه شهزاده بینظیر و بدر منیر

قصه شهزاده رت و پدمن

قصه شهزاده ممتاز

قصه شهزاده ورقه [و] گلشاه

قصه شیرین و فرهاد مع تصویرات

قصه طوطی و مینا

قصه قیس و لیلی مشهور به لیلی (و) مجنون

قصه کوتوال مع غزلیات

قصه گل و صنوبر

قصه گنبد شام

قصه گل بکاولی جدید مع تصویرات

قصه لقمان حکیم و خضر (ع)

قصه محبوبا و جلات مشهور به قصه مسلم و خونکار

قصه منصور حلاج مع حکایت سلطان محمود

قصه نیم بولا با تصویر

قصه هرئی

قصه د ایسپ الحکیم

قصه یوسف و زلیخا

قصیده برده

قواعد تجوید

قیامت نامه

ک

د کاظم خان شیدا شعرونه

کتاب الدر النظیم فی احوال علوم التعليم

من کتاب توریت

کتاب حملة حيدري دفتر دوم المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض)

کتاب د ابنيت د حضرت عيسى

کتاب د نوي عهد

من کتاب عيار دانش

کتاب فوآئد شريعت

من کتاب فوآئد شريعت

کتاب منير مسمى به تفسير بي نظير

کتاب نزول المسيح

کتاب گنج پښتو

من کتاب مخزن پښتو

من کتاب يوسف و زليخا

کسب نامه

کلام الله - انجيل مقدس يوحنا

کلام الله يعني کتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بايبل، پښتو)

کلان مناقب غوث الاعظم قدس سره

کلید افغانی

د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)

کلیله و دمنه یا علم خانه دانش

کنز الحسنت یا انیس الواعظین

کنز الدقایق مترجم بترجمه افغانی

کنز المصلی

کیمیای سعادت مع شرح اسماء الحسنی

گ

گرانی! نن شپه راسه (انگرېزي ژباړه)

گفتگوی افغانی با ترجمه هندوستانی

گلان سره سره وه

گل بکاولی جدید

گلدسته د عبدالقادر خان خټک، ترجمه گلستان سعدی

گلزار افغانی

گلزار عشق المعروف [به] قصه شاهزاده ماه منیر و ملکه بی نظیر با تصویر

گلزار محبوبان، حصه دوم

گلزار ولایت

گلشن راحت یعنی گل بکاولی مع تصویرات

گلشن رنگین

گلشن روہ

گنج پښتو (لومړۍ برخه)

گوهر محمدی

ل

لویه معراجنامه، وړه معراجنامه

م

مجربات

مجموع الاكساب

مجموع البركات المعروف بمسائل ضروريات والمشهور بمنزilin الابيات كساب

مجموعه جنگ نامه زيتون، [كلان

مجموعه كسب نامه

مجموعه مناقب حضرت غوثِ پاڪ قدس سره [-مناقب حضرت غوث الاعظم

مجموعه مناقب ميا محمد عمر صاحب خمكني (رح)

محمد جان [غازي محمد جان خان وردگ] (انگريزي ژباړه)

د محمد حنيفه جنگنامه

مخزن الاسرار د اخون دروېزه

مخزن الاسلام

مدح صاحب صوت و مدح ملا صاحب مانكي و آخوند زاده صاحب اډه

مسائل مصافحت د اسلام له نظره

مشكلات الفقه، حيرات الفقه

معجزات

معراجنامه

مقدمه جذري

مقدمه عاشق افغانی و نظم رقعات عاشقان

مکمل گنجینه عملیات موسوم به ذخیره طلسمات مشهور به خلاصه مجربات اعنی کتاب التعویذات

مناجات صاحب صوت و شش کلمه

مناجات(,) کلان

مناقب صاحب صوت [و] مناقب صاحب مانکی

منتخب د دیوان د خوشال خان خټک

منم چي د چین، کشمیر او بخارا ښځي ښکلي دي؛ خو زما سترگي یوازي پښتنو نجونو ته گوري (انگرېزي ژباړه)

منهاج العابدین

منية المصلی با ترجمه

منية المصلی بمع ترجمه فارسی و افغانی

میسری (مصرعی)

مېړه دي و تره! (انگرېزي ژباړه)

ن

ناصر المحسینین فی وفات سید المرسلین

نسخه جات عجیبه قوت باه برای عیاشان

نصیحت البیان

نصیحت النساء

نماز مترجم افغانی

نورنامه

نورنامه د سرور کائنات (ص)

نورنامه کلان

نورنامه کلان و بر حاشیه نورنامه خورد

نورنامه ملا اکرم اخون

نیرنگ عشق

و

واسع نامه

ورتیل القرآن ترتیلا المسمى به قانون القراءة

وږمه چلیږي (انگرېزي ژباړه)

وصیت نامه حضرت علی کرم الله وجهه

وفاتنامه

وفاتنامه کلان

ویر می ختم سو (انگرېزي ژباړه)

ه

هزار مسائل

هشت بهشت یعنی هفت پیکر

هفت هیکل

هورې راغله، ماته هورې راغله (انگرېزي ژباړه)

ی

د یوسفزو او منډرو شجره

په دې کتابښود کې، کارسوي فونيمیکي نخښي

د دې کتابښود په انگرېزي برخه کې، د ځينو اړتيا وو له مخې د پښتو د دوديزو فونيمیکو تورو او نخښو پر ځای، نسبتاً بېلې فونيمیکي نخښي کار سوي دي، چي بشپړ تفصيل يې په دې جدول کې راغلی دی:

فونيمیکه نخښه	گرافيم	فونيمیکه نخښه	گرافيم
آ	Ā, ā	ڼ، ڼـ	Ŋ, ŋ
ا او ع	A, a	واو	W, w
ټ، ټـ	T, t	معروف يا څرگند و او	u
ځ، ځـ	Ĵ, ĵ	مجهول يا اوږد و او	o
چ، چـ	Č, č	معروفه يا څرگنده يې (ي، يـ)	I, i
څ، څـ	C, c	مجهوله يا اوږده يې (ې)	e
خ، خـ	X, x	نرمه يا نارينه يې (ی)	ay
ړ	ŕ	ښځينه يا تانيته يې (ی)	əy
ژ	◈	زور، همزه	A, a
ش، شـ	◈, ◈	زورکی	ə
ښ، ښـ	Ş, ş	د فشار يا خج نخښه	'
غ، غـ	Ǧ, ǧ		

د سرخبري

د لوي ځښتن په نامه

بريتيش کتابتون د نړۍ له هغو بډايو کتابتونو څخه دی، چي پرانگرېزي اثارو سر بېره يې د ختيزو او افريقايي ملتونو خورا نادر او بې ساري اثار هم خوندي کړي دي . په دې ډله کي د پښتو ادب ځيني په زړه پوري اثار هم شامل دي . له بده مرغه، په دې کتابتون کي د پښتو خطي نسخې، پخواني او اوسني چاپي اثار په خوره وره بڼه ساتل کيږي . د خطي نسخو او پخوانيو چاپي اثارو د ډېري لويې برخي جزيات د دې کتابتون د اينټرنېټ پاني د اينټيگرېټيډ کټلاگ له لاري د لېدو وړ نه دي؛ نوځکه مينه وال نسي کولای د نړۍ له گوټ گوټ څخه د اينټرنېټ په مرسته د دې کتابتون د پښتو خطي نسخو اولرغونو چاپي اثارو په اړه، بشپړ مالومات ومومي؛ او داړتيا پر مهال يې د مايکرو فيلمونو يا فوټوکاپيوو د ترلاسه کولو لپاره اقدام وکړي . دا کار بې شکه دپښتو اثارو د پېژندنې او گټي اخيستنې چاري د کتابتون د تالار په څلورو دېوالو پوري محدودوي . له همدې کبله مي هوډ وکړ، چي په دې غني کتابتون کي، د پښتو ادب زياتره خطي او پخواني چاپي اثار د دوو بېلو مجموعو په توگه مينه والو ته وړاندي کړم . د اينټرنېټ له لاري به د دغو فهرستو په خپرېدو سره، نور د پښتو ادب څېړونکي او پلټونکي د نړۍ له هري برخي څخه په اسانۍ سره کولای سي، په بریتيش کتابتون کي د دې لرغوني ژبي ځيني نادر خطي اوچاپي اثار په لنډه بڼه وپېژني؛ اود زياتي څېړني لپاره يې د مايکروفيلمونو يا فوټوکاپيوو په غوښتنه لاس پوري کړي .

په بریتيش کتابتون کي، د پښتو د پخوانيو چاپي اثارو د بېلابېلو ځانگړتياوو تر لنډي پېژندنې مخکي، بې گټي نه ده چي د پښتو ادب په پراخه غېږ کي، د پيدا سوو اثارو د څرنگوالي او بېلابېلو دورو په باره کي، د څو ټکو يادونه وکوو . د پښتو ادب مختلفو تاريخي او پرمختيايي پړاوو ته په پاملرني سره، کېدای سي د دې ژبي ټول اثار پر درو لويو ډلو و وېشو:

په لومړۍ ډله کي هغه اثار راځي، چي په پښتني ټولنه کي د ډول ډول سياسي او اجتماعي ناخوالو له امله يا بېخي ورک او يا تر دې دمه زموږ له سترگو نيهام دي؛ لکه : **❖** د خدای مينه **❖**، **❖** تاريخ سوری **❖**، **❖** لرغوني پښتانه **❖**، **❖** بستان الاوليا **❖**، **❖** کلید کامرانی **❖** او داسي نور، چي په **❖** پټه خزانه **❖** کي يې يادونه سوې ده . د محمد هوتک **❖** پټه خزانه **❖** د پښتنو شاعرانو، اديبانو، عالمانو، مؤرخانو او مفکرانو د هغو ادبي، ديني، عرفاني، تاريخي او علمي اثارو ځيني بولگې په گوته کوي، چي په خواشيني سره يې تر اوسه پوري د ملا نورمحمدغلجي له **❖** نافع المسلمین **❖** پرته، د ډېرو نورو څرک نه دی لگېدلی . بنيادي د پښتنو شاعرانو، ليکوالو او څېړونکو ډېر نور اثار هم په بېلابېلو تاريخي پړاونو کي د زمانو تر دورو او خاورو لاندي ورک سوي وي، چي د پټه خزاني ليکوال يا زموږ د عصر څېړونکو او پلټونکو يې تر اوسه نوم او نښان نه دی اورېدلی . دغه راز، د هغو اثارو شمېر هم لږ نه دی، چي زموږ ځينو مؤرخانو او محققانو يې خطي نسخې په سترگو ليدلي دي؛ خو سره له هغه يې

هم د هیواد او بهرنۍ نړۍ- فرهنگي- تحقيقي مرکزونه په هر اړخیزه پیژندنه نه دي بریالي سوي . د دې لنډو ټکو د یادوني اساسي مقصد دا دی، چې د پښتو ادب ډېر گران بیه اثار د هغو د یوازینیوخطي نسخو په ورکېدو سره، اوس تل تر تله له منځه تللي دي.

په دوهمه ډله کې هغه اثار شاملیږي، چې په پښتني چاپېر کې، د چاپي صنعت تر دودکېدو مخکې لیکل سوي دي؛ خوله نېکه مرغه د ځینو خطي نسخې اوس زموږ په لاس کې دي . په دې ډله کې لږه پیر روښان او معاصرانو څخه نیولې بیا په پښتونکي د چاپي صنعت تر رواج کېدو پورې، ټول شعري دیوانونه اومنثوري لیکنې راځي، چې په خواشینۍ سره یې ځیني اثار تر اوسه د خطي نسخو په بڼه پاته دي.

دریمه ډله هغه اثار دي، چې د چاپي صنعت په مرسته خپاره سوي دي . دا لړۍ زموږ د مالوماتو له مخې د ۱۸۱۸م کال په شاوخوا کې د هند له سیرامپور څخه پیل سوې ده؛ او تر اوسه دوام لري . البته د چاپ بهیر په خپله هم له صنعتي پرمختگونو سره جوخت، تر بېلابېلو پړاونو تېر سوی او لاتېریږي . د پښتو د لومړنیو چاپي اثارو زیاته برخه د اوسني هند او پاکستان په بېلابېلو ښارونو کې خپاره سوي دي . دا بهیر له سیرامپورڅخه ډیلي، بمبېي اوورسته لاهور او پېښور ته وغزول سو .

که څه هم د پښتو اثارو د چاپ صنعت د هند په ښارونو کې پیل سو؛ او د پېښور په قصه خوانۍ کې لوړتیا او پرمختیا ته ورسید؛ خو په کابل کې هم د امیر شېرعليخان په زمانه (د ۱۲۹۰هـ ق کال په شاوخوا) کې د سیمي او نړۍ د صنعتي- فرهنگي پرمختگ تر اغېزو لاندې، له بالاحصار څخه د ❖ شمس النهار ❖ جریده خپره سوه . وروسته په (۱۳۲۳هـ ق کال) کې د مولوي عبدالرووف خان کاکړ کندهاري په مشرۍ، د پوهانو د یوې ډلې له خوا د ❖ سراج الاخبار افغانستان ❖ لومړنۍ گڼه له چاپه راووته؛ او په دې ډول د پوهني، مطبوعاتو، ترجمې، تالیف، فکري او کلتوري نوښت هغه دوره پیل سوه، چې مشر یې د سردار غلام محمد خان طرزي زوی - علامه محمود طرزي ؤ . محمود طرزي په (۱۳۲۹هـ ق کال) کې د ❖ سراج الاخبار افغانستان ❖ خپرونه، چې تر یوې گڼې وروسته بنده سوې وه، بیرته له سره پیل کړه؛ او اته کاله یې د مهالنۍ جرېدې په توگه خپره کړه.

له تاریخي پلوه د پښتولومړني چاپي اثار، په واقعیت کې هغه مسیحي لیکنې وې، چې د استعماري هدفونو تر سیوري لاندې د پښتنو په منځ کې د عیسوي دین د تبلیغ او ترویج په خاطر چاپ سوي وې؛ او د پښتنو په نیول سوو مخکو یې د انگرېزي واکمنۍ له دوام او بقا سره کومک کاوه . په دې دوره کې، د مسیحیت د بېلابېلو لیکنو تر څنگ، له پښتو ژبې او ادب سره د انگرېزي پوځونو د منصبدارانو او عسکرو د اشنایي لپاره د انگرېزانو له خوا ځیني درسي کتابونه، لارښودونه، قاموسونه، ادبي غورچاڼونه، کیسې او داسې نور اثار هم ولیکل سوه، چې د انگرېزانو پر استعماري گټو سربېره یې د پښتو ژبې او ادب په ژوندي ساتلو او پرمختگ کې هم ستره ونډه واخیسته . دا اثار د پښتو ژبې او ادب خورا گټوره او مغتنمه پانگه گڼله کیږي . په حقیقت کې همدغو اثارو، د پښتو ژبې او ادب مخکښ لیکوال،

څېړونکي او ژباړونکي د ليکني، څېړني او ترجمې له نوو او پرمختللو علمي لارو چارو سره اشنا کړه . د دې دورې داټارو ليکوال او مؤلفان هم زياتره د عيسوي دين مبلغين او د انگرېزي پوځ د مختلفو څانگو کارکوونکي وه . په همدې تاريخي پېر کې له څو گوتو په شمېر ليکنو پرته، د نورو اروپايي هيوادو علمي او فرهنگي ټولنو هم د استعماري انگېزو او ستراتېژيکو سياليو پر اساس، د پښتو ژبې او ادبياتو د ځينو اړخونو په شننه او سپړنه گوتي وهلې .

د محتوا له اړخه، د پښتوپه لومړنيو چاپي اثارو کې د پښتو ژبې د ديواني او ولسي ادب پر ارزښتناکو خزانو سربېره اسلامي، تاريخي، ژبنۍ او طبي ليکني شاملې دي، چې ځيني يې د پښتنو او اروپايي ليکوالو له خوا ليکلي سوي او ځيني نورې يې له عربي، پارسي، اوردو، هيندکو او پنجابي ژبو څخه پښتو ته ژباړل سوي دي . عربي او پارسي ژبې د دې دورې په ديني، فقهي او عرفاني اثارو کې ډېره غټه برخه لري . په داسې حال کې چې له اوردو، هيندکو او پنجابي ژبو څخه د پښتو د دغه پېر په داستاني اثارو کې، پراخه گټه اخيستل سوې ده . مسيحي اثار زياتره له عبري، يوناني يا انگرېزي ژبو څخه په پښتو ترجمه سوي دي؛ او د ځينو په پښتو ژباړه کې پښتنو ليکوالو او عالمانو هم برخه اخيستې ده . ځيني اثار پر ادبي او فرهنگي ارزښتونو سربېره، د پام وړ تاريخي مواد هم لري، چې د مسعود گل ❖ مجموعه مناقب ميا محمد عمر صاحب ځمکنی (رح) ❖، اسقلال امانيه ❖، قصه د فتح خان قندهاري با تصويرات ❖، قصه بختيار[-] شاه ايران ❖ او ځيني نور په دې ډله کې دي . متأسفانه د دې وخت په ليکنو کې، د ستور پېژندنې، محکمپېژندنې، کرنې، فلسفې، هونر، ښکلاپېژندنې، ارواپوهنې، حقوقو، اقتصاد، سياسي او اجتماعي تاريخونو، جغرافيه، ادب پوهنې، کتاب پېژندنې او داسې نورو علمي څانگو په اړه، ډېر څه نه تر سترگو کيږي .

لکه څنگه چې ښکاري د دغو اثارو د ليکني، تاليف او ژباړې پر مهال، پښتنو ليکوالو او څېړونکو له اروپايي ژبو سره چندان اشنايي نه لرله، نو ځکه په اروپايي ژبو د پښتو اثارو ترجمه زياتره پخپله د اروپايانو له خوا کېده؛ خو ډېر ژرگورو چې پښتنو ژباړونکو د انگرېزي ژبې په زده کولو سره، د افغانانو او افغانستان په باره کې، د انگرېزي ليکوالو او محققانو د اثارو په ترجمه لاس پورې کړی دی .

د پښتو ادب د دې دور په اثارو کې، د نظم پله تر نثر ډېره درنه ده . له څو منثورو اثارو پرته، د ليکنو او ژباړو زياته برخه، په منظوم ډول کښل سوې ده . د دغو اثارو منظوم بيان له خپلو ټولو محدوديتونو سره سره ډېر ساده، اسانه او په زړه پورې دی؛ خو نثر په تېره بيا ديني او فقهي نثر، سره له ټولو اسانتياوو ډېر زموخته، پېچلی او کرکېچن دی . د دې بې خوندي او پېچلتيا د لويو علتونو په ډله کې کېدای سي، د ليکوالو او مؤلفانو د تجربې لږ والي او د پردو ژبو پراخو اغېزو ته اشاره وسي .

د پردو ژبو او فرهنگونو د همدې سياسي، اجتماعي او فکري يرغلونو پر اساس د پښتو د ځينو پخوانيو اثارو عنوانونه کېت مټ له عربي يا پارسي ژبو څخه اخيستل سوي دي؛ مثلاً: ❖ کنزالحسنات ❖، ❖ کنزالمصلى کتاب الدر

النظيم في احوال علوم التعليم، جنة الفردوس، جنة النعيم، رشيد البيان، فوايد الشريعة، نصيحة البيان، قامع البدع والشورور في زيارت القبور، مخزن الاسلام، اسرار العارفين، نصيحة النساء، او ډېر نور. ځينو نورو اثارو ته يو مخ پارسي سرليکونه غوره سوي دي؛ لکه: بهار جانان، گلزار محبوبان، گلزار ولايت، مناجات، کلان، او داسي نور. د عربي او پارسي ژبو تر څنگ، په ځينو سرليکونو کې، د اوردو ژبې نښې نښانې هم له ورايه څرگندي دي؛ د مثال په توگه: پهلې افغانی جديد، دوسری افغانی جديد، افغانی کی پهلې کتاب المعروف به چمنستان، پښتو بات چیت، او داسي نور. د ځينو اثارو په سرليکونو کې عربي، پارسي، اوردو او پښتو ژبې سره گډې سوي دي؛ لکه: قصه د بودی...، قصه د فتح خان قندهاري باتصويرات، قصه د مهتاب جان او بېگم جان المعروف به مکر زنان، گلزار عشق المعروف [به] قصه شاهزاده ماه منير و ملکه بينظير با تصوير. د ځينو اثارو ليکوالو او مؤلفانو هڅه کړې ده، چي خپلو ليکنو او تالیفاتو ته د عربي او پارسي ژبو پر ځای پښتو عنوانونه وټاکي؛ خو په هغو کې هم د نورو ژبو لغوي او گرامري اغېزه د لمر په شان روښانه ده؛ د مثال په توگه: صرف ونحو د ژبې د پښتو، کتاب د ابنييت د حضرت عیسی، انجيل شريف په معرفت ديوحنا، انجيل مقدس په معرفت د مقدس لوقا، ديوان د عبدالرحمن، قصه د چنړی با تصوير معروف [به] شاهزاده سندی، قصه د سيف الملوك، او داسي نور، چي نه يې صفت او موصوف يا مضاف اليه د پښتو گرامر له قواعدو سره سمون لري؛ او نه يې هم د سپېڅلي پښتو سادگي او اساني له ځانه سره ساتلې ده. په خواشینی سره، د ځينو پښتنو ژبه تر اوسه هم له دغه راز بې خونده او کرکېچنو گرامري اغېزو ډکه ده. تر دې تېر سو، د دې دورې د زیاترو اثارو په عنوانو کې د افغانی ټکی تر سترگو کېږي، چي په ځينو حالاتو کې له گرامري اړخه نامناسب او بې ځايه دی؛ لکه طب افغانی و مجربات اکسیر، طب شهابی افغانی درمتن و بر حاشیه مجربات افغانی، طب دلیل العلیل افغانی، نصیحت البیان افغانی، الفنامه افغانی، او ډېر نور. له دې کبله، چي اثار گرده په پښتو ژبه ليکل سوي دي؛ او د افغانی ټکی تر اوسه پوري د افغانستان په غير پښتنو قومونو کې د پښتو ژبې په مانا کارېږي، نو له هر عنوان سره په زاید بڼه د دې کلیمې زیاتولو ته څه اړتیا نه لیدل کېده. البته په هغو عنوانو کې مو د افغانی ټکی پر خپل حال پرېښود، چي ایستل یې د سرليک مانا نیمگړې کوي؛ لکه: آئینه الفاظ افغانی، افغانی کی پهلې کتاب المعروف چمنستان، افغانی کی پهلې کتاب مع ترجمه اردو، خلاصه افغانی مع مناجات پیر صاحب، خلاصه کیدانی با ترجمه افغانی، کلید افغانی، او ډېر نور، چي د افغانی ټکی د پښتو ژبې په مفهوم د عنوان نه بېلېدونکې برخه ده.

د پښتو د لومړنيو چاپي اثارو بله ځانگړتيا دا ده، چي په دې ليکنو کې زیاتره د ليکوال، ژباړونکي، شارح، مفسر او داسي نورو پېژندنه خورا گرانه ده. کله کله ژباړل سوی اثر د ليکني يا تالیف په بڼه ښوول سوی دی؛ او ژباړونکي

هم د خپل ژباړل سوي اثر په هيڅ برخه كې د هغه د ترجمې يادونه نه ده كړې . په داسي حال كې، چې د اثر ليكوال اصلاً بل څوك دى . په ځينو نورو حالاتو كې ژباړونكى د خپل اثر د ترجمې په اړه خبري كوي؛ خود اصلي اثر د نامه او ليكوال په تړاو څه روښانه بيان نه كوي . كله كله هم ژباړونكو له ترجمه سوي اثر سره خپله ليكنه په داسي ډول گډه كړې وي، چې د ژباړي او اصلي ليكني بېلول يې ډېرگران كړي وي . ځيني داسي نمونې او مثالونه هم سته، چې ليكوال يا ژباړونكى د اثر په هيڅ ځاى كې، د خپل نامه او شهرت يادونه نه كوي.

د پښتوپخواني چاپي اثار په عمومي توگه، پر خپلو ارزښتناكو محتواياتو سربېره د پښتو ليكدودونو، گړدودونو، لغوي زېرمو، گرامري بدلونونو او ډېرو نورو په زړه پورو مسألو په تړاو، ډېر گټور اسناد او مدارك وړاندي كوي، چې تحقيق او پلټنه يې د ډېرو څانگو څېړونكو ته بې گټي نه ده.

تر دې لنډو خبرو وروسته، هغه څه چې د زياترو اثارو پر لومړني يا وروستي پوښ په غټو تورو پام اړوي، د اثارو د خپروونكو يا خطاطانو نومونه دي . د پښتو د چاپي اثارو په پراخېدو او پر مختگ كې مو د شخصي سوداگرو د لويي ونډي دسرسري پېژندگلوي په خاطر، كوښښ وكړ چې په دې كتابښود كې له ټولو راغلو اثارو سره د هغو د خپروونكو او اړونده مطبعو لنډ مالومات هم وړاندي كوو. سربېره پردې دلته بې ځايه نه بولو، چې د الفبا د تورو په ترتيب، ددغو اثارو د خطاطانو او مهتممانو نومونه هم يادكړو.

خطاطان

بازمحمد، مولوي، کندهاری

بتالوي لاهوري، نورالدين

سید احمد عفي عنه

شاه افضل

عیشي

غلام جیلانی، د پېښور اوسېدونکی

غلام قادر، د غلام جیلانی زوی

فقیر محمد حسین عفي عنه

فقیر نهتو شاه

گل احمد عفي عنه

محمد حسین، مولوي، د پېښور اوسېدونکی

محمد عظیم

نقیب احمد

مهتاماان

احمد دین

امرالدين

بهار رام

پندت رگناتھ

پياري لال

داود صاحب، مفتي (وکیل پېښوری نورزی) او نور

سلطان بخش داروغه

سید علی حسین

شنکر داس، منشی

شیخ نورالدین

شیراحمد

عبادالله الصمد

عزیزالدین، حافظ

عمر الدین

غلام ائیم

فتح محمد، قاضی

فقیر نہتو شاہ

محمد شریف

محمد صادق، میرزا

محمد عبدالعزیز

محمد عمر

مظفرالدین، حاجی

ملک دین محمد

میر علی حسین

میرا میربخش

میرمحمد معظم

نواب الدین، مولوی

د پښتو لومړني چاپي اثار د کیفیت له مخي پر دوو ډولو وېشلای سو . په لومړۍ ډله کي هغه اثار شامل دي، چي اروپايي ليکوالو او مؤسسو د هغه مهال له معيارونو سره سم، په ښه کیفیت چاپ کړي دي . دوهمه ډله هغه اثار دي، چي د خصوصي سوداگرو له خوا، په نسبتاً ټيټ کیفیت چاپ سوي دي؛ او زياتره د ليتوگرافي بڼه لري .

په دې کتابښود کي، ټول راغلي اثار د ❖ د، له، من او داسي نورو اداتو يا نا خپلواکو کليمو ❖ په ليري کولو سره، د الفبا د تورو په ترتيب، اوډل سوي دي . د پام وړ اثارو په پلټنه او موندنه کي مو د اسانۍ لپاره پر عمومي فهرست سربېره، د ټولو اثارو موضوعي فهرست هم وړاندي کړی دی . په ځينو کتابو کي تر يوه عمومي عنوان لاندي ځونور کوچني اثار هم په متن يا څنډو کي ځای پر ځای سوي دي، چي په ځينو حالاتو کي يې پېژندنه او بېلول خاصه توجه غواړي . له همدې کبله مو تر هر څه مخکي تلابن وکړ، چي لومړی دغه راز واړه اوله پامه لوېدلي اثار گرده يو له بله بېل کړو؛ او بيا يې په څو لنډو جوملو کي د پښتو ادب د بهرنيو مينه والو او څېړونکو د اسانۍ لپاره په انگړېزي ژبه هم معرفي کوو . په پای کي مو د ليکوالو، شاعرانو، ژباړونکو، مفسرانو، شارحانو، ټولونکو او سموونکو د اسانه پيدا کولو په موخه، د هغوی د نومونو فهرست هم چمتو کړی دی، چي د تخلص يا نامه د تورو له مخي اوډل سوي دي . د نومونو په فهرست کي مو دگډوډۍ او تېروتنې د مخنيوي لپاره، ځيني اثار تر بېلو نومونو لاندي وليکل .

په دې کتابښودکي، اثار د اړونده سرچينو يا کراس ريفرينس د اصولو له مخي اوډل سوي دي، چي د هغو په رڼا کي له زياتره موضوعاتو سره د بېلابېلو اړونده سرچينو يا ريفرينسونو يادونه هم کيږي . په ځينوځايونو کي د پښتو خطي نسخو د الماری نخښي هم په گوته سوي دي . دا کار بې شکه څېړونکو او پلټونکو ته د دې وس ورکوي، چي د اړتيا پر مهال د ځينو اثارو پر چاپي بڼو سربېره، د هغو خطي نسخې (په برتانوي کتابتونو کي، د پښتو خطي نسخو فهرست، په يوه بېله ليکنه کي وړاندي کيږي) هم تر نظر تېري کړي . لکه څنگه چي يې له نامه برېښي، دا کتابښود د پښتو ادب د هغو نادرو پخوانيو چاپ سوو اثارو پېژندگلو کوي، چي نسخې يې له ځينو څېړونکو او مسلکي کتابتونو پرته، په عام ډول نه موندل کيږي؛ خو دا خبره هم بايد هيره نه کوو، چي دامجموعه د پښتو ادب د ټولو پخوانيو چاپي اثارو بشپړ غونډ نه دی . ښايي د دغو اثارو يوه برخه له لويه سره د بریتيش کتابتون په کلکسيون کي نه وي ثبت سوي؛ او ځيني هم زما د تېروتنې يابې صبرۍ په وجه له قلمه پاته سوي وي . د ژوندانه سرگرانينو او ناخوالو دمگړی دا اجازه را نه کړه، چي د اثارو او ليکوالو د لا ښه پېژندگلو لپاره مي، ځيني تعليقات هم له دې کتابښود سره مل کړي وای .

په پای کي د دې واقعيت يادونه هم ضروري گڼم، چي کتاب پېژندنه يا کتاب ښوونه د علومو يوه بېله څانگه ده، چي دې عاجز ته له هغې هيڅ برخه نه ده رسېدلې . پوره باور لرم، چي په دې کتابښود کي به هرو مرو د دې علمي څانگي ټول اصول او قواعد په پام کي نه وي نيول سوي، نو ځکه له ټولو درنو محققانو او کتاب پېژندونکو څخه په

درناوي هيله كوم، چي د خپلو گټورو نظريو او انتقادونو له لاري، د دې ماتي او گوډي ليکني په کره کولو او بشپړولو کي، د زړه له کومي برخه واخلي.

محمد هارون خپل شعشي

انگلستان، ۱۹۹۸ کال

په برتیش کتابتون کی، د پستو د پخوانیو چاپی اثارو تشریحی کتابنود

آداب النساء و اکساب النساء

لیکوال / مؤلف : نعمت الله، د نوبار اوسپدونکی

خپروونکی : غلام قادر او فضل حق

د چاپ ځای : هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال : ۱۳۰۸ هـ ق / ۱۸۹۲ م

ټول مخونه : ۲۰

موضوع : په دې کتابگوتی کی، د ښځینه ژوندانه د بېلابېلو اړخونو او لارو چارو په اړه، منظوم بیانونه راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کی د الماری نخبه:

14163. D.2 (6)

په بریتیش کتابتون کی، ښځو ته د بېلابېلو مشورو او نصیحتونو په اړه، د الماری دغه نخبی وگورئ:

پندنامه لقمان حکیم: 14163.(2).c.3.

نصیحت نامه : 14163.(2).c.3.

وصیت نامه حضرت علی : 14163.(2).c.3.

حضرت علي كرم الله وجهه ته د رسول (ع) نصیحتونه:

14163. B.4 (7) & 14163.b.13. (7)

Ādāb-ul-Nisā WA Aksāb-ul-Nisā

A treatise offering useful advice to women on their family life, in verse, by Nematulā of Nauṣār
(Delhi: Ġulām Qādir & Fazl Haq, 1892) pp. 20. 14163. D.2 (6)

For other Paṣṭó works offering moral guidance to womens, see the following shelfmarks in the British Library:

14163. C.3. (2) [Incorporating three separate concise expositions]

14163. B.4 (7)

آئینه الفاظ افغانی

لیکوال / مؤلف : مولوي محمد اسماعيل

خپروونکی : نامالوم . کتاب د منشي شنکر پرکاش په اهتمام خپور سوی دی.

د چاپ ځای : شنکر پرکاش مطبعه، ایبټ آباد

د چاپ کال : ۱۳۰۰هـ ق / ۱۸۸۳م

ټول مخونه : ۱۴۴

موضوع : په دې کتاب کي، د الفبا د تورو په حساب پښتو جوملې او د هغو اوردو ژباړه راغلې ده . کتاب د خپل وخت د معیارونو له مخي، د پښتو او اوردو ژبي د زده کړي یو په زړه پوري ماخذ گڼل کیږي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

14163.e.6.(1)

په بریتیش کتابتون کي، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړي لپاره، د ځینو نورو اثارو د الماری نخبې دا دي:

14163.e.1

14163.e.7(1)

14163.e.7(2)

14163.e.7(3)

Āina'-i-Alfāz-i-Afġāni

A basic textbook of Paŝtŏ language designed for the use of Urdu-speaking students, by Maulawí Muhamád Ismāil (Abbotabad: n.p., 1883) pp. 144. 14163.e.6(1)

For a number of other similar works, see the following shelfmarks in the British Library:

14163.e.1

14163.e.7(1)

14163.e.7(2)

14163.e.7(3)

د احمد شاه ابدالي شعرونه

شاعر : د پښتنو لوی ټولواک او عرفاني شاعر - احمد شاه ابدالي (احمد شاه غازي او احمد شاه بابا)

ټولوونکی او ژباړونکی : ه . ج . راورتي

خپروونکی : ويليمز او نارگېټ

د چاپ ځای : لندن

د چاپ کال : ۱۸۶۲م

ټول مخونه : ۱۸

موضوع : د پښتنو د لوی ټولواک - احمد شاه بابا له ديوان څخه د څو غزلو انگرېزي ژباړه، چي د ه . ج . راورتي د نامتو اثر (له شپاړسمي څخه تر اولسمي پېړۍ پوري د افغانانو د شاعرۍ غورچاڼ) پر (۲۸۷-۳۰۴) مخو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

14163.d.6

د بریتیش کتابتون په نورو شعري غونډونو کي، د احمد شاه بابا د غوره سوو غزلو لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ :

14163.e.8.(203-212)

14163.e.9.(381)

14163.e.5.(363-364)

په بریتیش کتابتون کي، د احمد شاه بابا د ديوان د قلمي نسخو د الماری نخبې:

I.O.MSS Pashto B20-Foll.170

B.M.Or.4494-Foll.147

Poems of Ahmad Shah Abdali

Selections from the Poetry of the Afghans from the Sixteenth to the Seventeenth Century,
Comp. & Ed. H.G. Raverty (London: n.p., 1862) pp. 287-304.

For other printed versions of the selected poems from the Diwān of Ahmád Šā' Abdālī,
popularly known as Ahmád ٱā Ğāzi and Ahmád ٱā Bābā, see the following anthologies,
by various editors, in the British Library:

14163.e.8.(203-212)

14163.e.9.(381)

14163.e.5.(363-364)

For a couple of manuscripts of the Diwān of Ahmád Šā' Bābā, see the following shelfmarks in
the British Library:

I.O.MSS Pashto B20-Foll.170

B.M.Or.4494-Foll.147

14163.b.13.(7)

ارشاد العباد الى سبيل الرشاد [-] شرح تطهير الاعتقاد عن ادران الاحاد

ليکوال/ مؤلف : محمد اسماعيل ابن اسماعيل په عربي ليکلي دى.

ژباړونکى : نا مالوم

خپروونکى : حافظ بهاء الدين

د چاپ ځاى : مصطفىاي مطبعه، لاهور

د چاپ کال : نا مالوم

ټول مخونه : ۱۰۸

موضوع : دا کتاب د قراني ایتونو او نبوي حدیثونو په استناد، د بېلابېلو دیني او فقهي مسألو په اړه، په پښتو نظم کښل سوی دی . اصلي عربي متن د کتاب پر بغلي څنډو او منظومه پښتو ژباړه یې په متن کي راغلې ده . د ترجمې بیان یې واضح او اسانه دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری-نخبه:

VT 2470/f

Irāḍ-ul-Ibād Ilā Sabīl-ul-Raḍ-ḍarh-i-Tathīr-ul-Itiqād

An Adrān-ul-Ilhād

A metrical treatise discussing various issues of Islāmic theology and law, based on the Qurānic verses and narrations of the Prophet Muḥamād (p.b.u.h.) by Muḥamād Ismāīl Ibnī Ismāīl, in Arabic, translated into Paṣṭó by anonymous translator (Lahore: Hāfiz Bahāūdīn, n.d.) pp. 108. VT 2470/f

استقلال امانیه

لیکوال / مؤلف : عبدالخالق

خپروونکی : نا مالوم

د چاپ ځای : لکشمي آرټ، راولپنډي

د چاپ کال : ۱۳۴۸هـ ق

ټول مخونه : ۱۱۰

موضوع : د استقلال امانیه تر سرلیک لاندې اصلاً دوې بېلې رسالې راغلي دي، چې لومړۍ (۱۴-۷۹) یې د شمشېر امان په نامه د عبدالخالق له خوا په نظم لیکل سوې ده؛ او په هغې کي د ځینو مغولي پاچهانو، احمدشاه بابا او تېمور شاه تر لنډي یادوني وروسته، د افغانستان د خپلواکۍ د گټونکي-امیر امان الله خان د غزاوو، مجاهدو او هیوادپالنې، ورپسې د (۱۹۱۹م کال) د خپلواکۍ په جگړه کي، د چترال د جبهې د شهیدانو، د لوی خان - میر زمان خان د سرښندنو او له انگرېزانو سره د سولې او امانې حکومت د غړو او کارنامو په اړه خبري سوي دي

. دوهمه رساله (۸۰-۱۱۰) د گلشن رنگین په نامه یادېږي، چې د بېلابېلو کسانو، په تېره بیا لوی خان - میر زمان خان په ستاینه کې، د سید عبدالغفار له خوا په نظم کښل سوې ده . د کتاب په لومړیو (۱۴) مخو کې، د غازي امان الله خان په ستاینه کې، د عبدالخالق څو نظمونه راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 58

Istiqāl-i-Amāniā

A collection of two separate expositions i.e. *Am̄er-i-Afġān* and *Gulān-i-Rangīn* preceded by a number of poems on the freedom-loving personality of Amīr Amānulā Xān, a king of Afghanistan, 1919-1929, by Abdul Xāliq. The former is mainly regarding the bravery, patriotism and heroic efforts made by king Amānulā Xān during the war of independence, the third Anglo-Afġān war, 1919, and the courageous struggle of Mīr Zamān Xān, also known as Loi Xān in the front of Čatrāl during the war of independence. The latter is chiefly in praise of Mīr Zamān Xān and other participants of the war of independence by Syed Abdul Ġafār, in verse, (Rawalpindi, n.p., 1932) pp. 110. Pashto f 58

اسرارالعارفين

ليکوال / مؤلف : امام غزالي

ژباړونکی : مولوي شېر محمد اخونزاده هوتک کندهاری

خپروونکی : نا مالوم

سموونکی : میر احمد کاکړ - د ملا فضل احمد زوی

د چاپ ځای : حیدري مطبعه، بمبېي

د چاپ کال : ۱۲۹۹هـ ق

ټول مخونه : ۵۳۶

موضوع : په دې مفصل کتاب کې، د قراني ایتونو او نبوي احادیثو په استناد د ایمان، شریعت، صدقې، روژې، حج، حلال رزق، امر بالمعروف او نهی عن منکر، بخل، تکبر، او ډېرو نورو اسلامي موضوع گانو په باره کې، پراخي خبري سوي دي . د قراني ایتونو او حدیثونو ترجمه په پارسي سوې ده؛ خو د هغو تفسیر په پښتو ژبه دئ . د کتاب اصلي متن په نسخ ؛ اما د ایتونو او احادیثو ترجمه په نستعلیق بنو چاپ سوې ده . د کتاب پر لمنو د اړونده ایتونو د سي پارې او سورې حوالې هم ښوول سوي دي . د کتاب پر (۵۳۶-۵۶۳) مخو د شېر محمد اخون د ❖ تجويد ❖ رساله چاپ سوې ده، چي په هغې کې د ناروغ د پوښتني، د مرگ د نښو نښانو، د جنازې د وړلو، د مړي د غسل او تکفين، د جنازې د لمانځه، د قبرونو او تدفين د احکامو په اړه په پښتو نظم ليکل سوی دئ . د مترجم د بيان ژبه، اسانه او روانه ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری-نخبه:

14163.b.8

Asrār-ul-Ārifīn

A catchall book on various issues of Islāmic religion such as faith, charity, fasting, pilgrimage, lawful livelihood, vice and virtue, stinginess, arrogance etc. based on the Qurānic verses and traditions of the Prophet Muhamād (p.b.u.h.) by Imām Ġazālī, in Persian, translated into Paštó by Maulawí ❖er Muhamād Axwanzādá Hoták Kandhāri, Ed. by Mir Ahmad Kākaḡ son of Mulá Fazl Ahmad to which is added another terse exposition on the margins of pages 536-563 entitled ❖Tajwīd❖ concerning a number of Islāmic matters, such as enquiring the health of sick, the signs of death, accompanying funeral, washing and shrouding of the dead, the prayer of funeral, and instructions related to grave and burial, in verse, by Maulawí ❖er Muhamād Axwanzādá (Bombay: n.p., 1882) pp. 536. 14163.b.8

اصطلاحی نکلونه

ټولوونکی : ه . ج . راوړتي

خپروونکي : لانگمېن او رابرتس

د چاپ ځای : لندن

د چاپ کال : ۱۸۶۰م

ټول مخونه : ۳

موضوع : د اصطلاحي کيسو تر عنوان لاندې د هغو درو کيسو پښتو او انگرېزي بڼه راغلې ده، چې د هـ . ج . راورتي
د پښتو ژبې گرامر پر (۲۰۱-۲۰۴) مخو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

w2910

12907 f 15

Wq1/ 5461 DSC

Wq1/ 5462 DSC

The Idiomatical Tales

The Paṣṭó and English versions of three idiomatical tales included in Raverty's famous work entitled *A Grammar of the Pukkhto, Pushto or Language of the Afghans*, Com. & Ed. H.G. Raverty (London: Longman & Roberts, 1860) pp. 201-04. w2910, 12907f 15,

Wq1/ 5461DSC, Wq1/ 5462 DSC

دافغانانو نښه حال (انگرېزي ژباړه)

شاعر : نامالوم

غونډوونکی : حشمد عبدالله

خپروونکي : پېسن او کلارک ليمتيد

د چاپ ځای : نيويارک

د چاپ کال : ۱۹۲۸م

ټول مخونه : ۲

موضوع : د شمال د افغانانو يو شعر، چي انگرېزي ژباړه يې د **Lute and Scimitar** پر (٦٢-٦٣) مخو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f 101

Today of the Afghans

The English translation of a poem by anonymous poet from the northern Afghāns, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) pp. 62-63.

Pashto f 101

افغانی جنده

ليکوال / مؤلف : کارل گوټلیب فنډر

ژباړونکی : پادري ت . پ . هیوز، چي دا اثر يې د اورډو ژبي له **میزان الحقایق** څخه ژباړلی دی.

لومړی چاپ

خپروونکی : د میرزا محمد صادق په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای : د چاونی مطبعه، پېښور

د چاپ کال : ۱۸۶۹م

ټول مخونه : ۶۳

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

14163.a.2(2)

دوهم چاپ

دوهم چاپ د **افغانی جنده** [،] دویم ځل **؟** په نامه خپور سوی دی.

خپروونکی : نامالوم . کتاب د محمد بخش په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای : آفتابي مطبعه، پېښور

د چاپ کال : ۱۸۷۴م

ټول مخونه : ۵۹

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

14163.a.1(5)

موضوع : په دې کتاب کي، د د یهودانو او مسیحیانو د مقدسو کتابو(تورات او انجیل) په اړه، اوږدې خبرې سوي دي . د کتاب مؤلف، د تورات او انجیل په متنونو کي د بېلابېلو تحریفونو په اړه، د مسلمانو د اعتراضونه او انتقادونو د ردولو هڅه کړې ده . په دې لړ کي یې کله کله په قراني ایتونو هم استناد کړی دی . په داسي حال کي، چي مسلمانان استدلال کوي د تورات او انجیل اوسني متنونه له ډېرو جعل کاریو او تحریفونو ډک گڼي . دیادوني وړ ده، چي کتاب په ډېره ساده او روانه ژبه لیکل سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي، د انجیل او تورات د خطي نسخو او ځینو نورو مسیحي اثارو د الماری نخبې:

14163.a.1(1)

14163.aa.1

14163.aa.2

14163.a.8

14163.aa.5

14163.aa.4

14163.a.5.

14163.a.6.

14163.a.7.

14163.a.2.(3)

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

Afġānī Jandá

A treatise mainly focused on the authenticity of Bible based on the biblical and Qurānic verses, by C.G. Pfander, two editions:

1st ed. (Peṣawár: n.p., 1869) pp. 63. 14163.a.2(2)

2nd ed. (Peṣawár: n.p., 1874) pp. 59. 14163.a.1(5)

For a number of Christian printed works rendered into Paṣtó, see the following shelfmarks in the British Library:

14163.a.1(1)

14163.aa.1

14163.aa.2

14163.a.8

14163.aa.5

14163.aa.4

14163.a.5.

14163.a.6.

14163.a.7.

14163.a.2.(3)

Or9729

Or71 b10

Or 71 cc4

افغانی کی پہلی کتاب المعروف چمنستان

لیکوال / مؤلف : میا محمد

ژباړونکی : د اشغرف د تپه تنگی مولوی عبدالرحمان، د کتاب پښتو متن په اوردو ترجمه کړی دی.

خپروونکی : میا محمد صحاف

د چاپ ځای : د احمد حسن خان احمدی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال : ۱۳۰۰ھ ق

ټول مخونه : ۴۸

په بریتیش کتابتون کی د الماری نخبه:

14163.e.7(1)

په بریتیش کتابتون کی، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړې لپاره، د ځینو نورو اثارو د الماری نخبې دا دي:

14163.e.7(2)

14163.e.7(3)

14163.e.1

14163.e.6(1)

14163.e.3.(1)

موضوع : دا کوچنی کتاب لکه څنگه چې یې له نامه څرگندیږي، د پښتو ژبې د زده کړې لومړنی کتاب دی، چې متن یې په اوردو ژبه ژباړل سوی دی . په پای کی، د عبدالرحمان منظومه خاتمه او یوه څلوریځه راغلي ده . د کتاب پر وروستیو درو مخو، یوه لطیفه هم کښل سوی ده.

Afġānī ki Pehle Kitāb Almārūf Čamanistān

Another Paṣṭō primer by Myā́ Muhamád rendered into Urdu by Maulawí Abduráhmān of Tapa-i-Tangí Aṣṣaḡar for the use of Urdu-speaking studends (Delhi: Myā́ Muhamád Sahāf, 1889) pp. 48. 14163.e.7(1)

For other similar series, see the following shelfmarks in the British Library:

14163.e.7(2)

14163.e.7(3)

14163.e.1

14163.e.6(1)

14163.e.3.(1)

افغانی کی پہلی کتاب مع ترجمه اردو

لیکوال/ مؤلف : مولوي نیاز علي خان افغان غزنوي

خپروونکی : نامالوم . کتاب د غلام احمد ائیم په پاملرنه چاپ سوی دی.

د چاپ ځای : امرتسر

د چاپ کال : ۱۳۰۶هـ ق / ۱۸۸۹م

ټول مخونه : ۹۸

موضوع : په دې کتاب کي، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړي په مقصد، د ځينو پښتو جوملو تر څنگ اوردو ژباړه راغلې ده . د کتاب په پای کي، د ډيورينډ تر کرغېړني کرښي مخکي، د افغانستان نخشه هم چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری- نخښه:

14163.e.1

په بریتیش کتابتون کي، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړي لپاره، د ځينو نورو اثارو د الماری- نخښي دا دي:

14163.e.3.(1)

14163.e.6(1)

14163.e.7(1)

14163.e.7(2)

14163.e.7(3)

Afġānī ki Pehle Kitāb maā Tarjamā-i-Urdu

Another version of the Paṣṭó elementary textbook with Urdu translation, designed for the use of Urdu-speaking students, beginners level, by Maulawī Niāz Alī Xān Afġān Ĝaznawī (Amretsir: n.p., 1889) pp. 98. 14163.e.1

For other similar series, see the following shelfmarks in the British Library:

14163.e.3.(1)

14163.e.6(1)

14163.e.7(1)

14163.e.7(2)

14163.e.7(3)

الفنامه

ليکوال: عبدالحليم كاكاخېل عفي عنه

لومړی چاپ

خپروونکی : نامالوم

د چاپ ځای : هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال : ۱۳۰۲ هـ ق / ۱۸۸۵ م

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

14163.b.14.(9)

دوهم چاپ

خپروونکی : اوميدوار رحمت منان او محمد رمضان صحاف

د چاپ خای : هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال : ۱۳۰۸ هـ ق / ۱۸۹۱ م

په بریتیش کتابتون کی د الماری- نخښه:

14163.b.14.(9)

موضوع : الفنامه افغانی ❖ د هغه کوچنکي اثر نوم دی، چي د ع . کاکا خېل له خوا د نامتو محدث- شاه ولي الله دهلوي د څلويښتو حدیثونو د منظومي ترجمې او تفسیر په پای کی راغلی دی.

په بریتیش کتابتون کی، د الفنامې دیوې بلي بنې لپاره، د الماری- دا نخښې وگورئ:

14163.b.14.(6)

14163.b.1

د یادوني وړ ده، چي ❖ الفنامه ❖ د پښتو د زیاترو دیوان لرونکو شاعرانو، په تېره بیا عرفاني شاعرانو په شاعرۍ کی د یوې عامي او مروجي شعري بنې په توگه، خای لري.

Alif-Nāma'

Being a collection of several verses each of which starts with of a different letter of the Paṣṭó alphabet, entitled ❖ Alif-Nāma'-i-Afġānī ❖ by Abdul Halīm Kākā Xel Afí Anhu, which is subjoined to the Paṣṭó version of ❖ Ćil Hadís Musamā ba Wasiqá-i-Āxirát ❖, two editions:

1st ed. (Delhi: n.p., 1885) pp. 36. 14163.b.14.(9)

2nd ed. (Delhi:Umaidwār Rahmát Manān & Muhamád Ramazān Sahāf, 1891) pp. 36.

14163.b.14.(9)

See the following shelfmarks in the British Library for another version of Alif-Nāma'*:

14163.b.14.(6)

14163.b.1

* Alif-Nāma', a long poem each verse of which begins with a letter of the alphabet, is a popular form of Paṣṭó poetry, widely used during the middle period.

انجيل

خپروونکی : د سیرامپور مسیحي مُبلغین

ژباړونکی : نا مالوم

د چاپ ځای : سیرامپور، هند

د چاپ کال : ۱۸۱۸م

ټول مخونه : ۷۸۲

موضوع : په دې کتاب کي، چي پر کوچنۍ جېبي گچه چاپ سوی دی، د انجيل يا نوي عهد برخه راغلې ده . کتاب له اصلي عبري ژبي څخه، په پښتو ژباړل سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Or 71 b10

په بریتیش کتابتون کي، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

14163.a.1(1)

14163.a.1(5)

14163.aa.1

14163.aa.2

14163.a.8

14163.aa.5

14163.aa.4

14163.a.5.

14163.a.6.

14163.a.7.

14163.a.2.(3)

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری نڅښه:

Or 9729

Or 71cc4

Holy Bible, Pushtu

Being Vol. 5 of the New Testament translated from the original Hebrew into Paṣṭó

(Serampore/ Serampur: Serampur Missionaries, 1818) pp. 782. Or 71 b10

For a number of Christian printed works rendered into Paṣṭó, see the following shelfmarks in the British Library:

14163.a.1(1)

14163.a.1(5)

14163.aa.1

14163.aa.2

14163.a.8

14163.aa.5

14163.aa.4

14163.a.5.

14163.a.6.

14163.a.7.

14163.a.2.(3)

For other Christian works rendered into Paṣṭó, see the following shelfmarks in the British Library:

Or 9729

Or 71cc4

انجيل (د متا/ متي يا سپنټ ماتيو برخه)

ژباړونکی : نامالوم

خپروونکی: بریتیش انډ فارن بايبل سوسائټي (ب . ايف . ب . س .)

د چاپ ځای : لاهور

د چاپ کال : ۱۹۳۲م

ټول مخونه : ۱۴۵

موضوع : دا کتاب د حضرت عيسا (ع) د مشهور صحابي - متا يا سپنټ ماتيو د انجيل بيا کتل سوي پښتو ژباړه ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

14163.a.8

په بریتیش کتابتون کي، د نورو مسيحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره، د الماری دغه نخبني وگورئ:

14163.a.1(1)

14163.a.1(5)

14163.aa.1

14163.aa.2

14163.aa.5

14163.aa.4

14163.a.2.(3)

14163.aa.3.

14163.a.4.

14163.a.5.

14163.a.6.

14163.a.7.

Paṣtó Bible

A Paṣtó version of the St. Matthew's Gospel, revised (Lahore: B. & F.B.S., 1932) pp.145.

14163.a.8

For other Christian works rendered into Paṣtó, see the following shelfmarks in the British Library:

14163.a.1(1)

14163.a.1(5)

14163.a.1

14163.aa.2

14163.aa.3.

14163.aa.4

14163.aa.5

14163.a.2.(3)

14163.a.4

14163.a.5.

14163.a.6.

14163.a.7.

For other Christian works rendered into Paṣtó, see the following shelfmarks in the British Library:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

د اثارو موضوعي فهرست

۱

لهيات، عرفان او اسلامي فقه

آداب النساء و اكساب النساء

ارشاد العباد الى سبيل الرشاد[-] شرح تطهير الاعتقاد عن ادران الالحاد

اسرار العارفين

الف نامه

پنج گوهر

تحفة الاخبار

ترجمة دقائق الاخبار معروف به ترسنامه افغانی

ترجمة نماز

ترسنامه

د تصوفي ډکتورينو اوصوفيانه شاعری په اړه څرگندونې

توبه النصوح د پښتو مسمی په توبه د نصوحا

جنت الفردوس و بر حاشیه معراجنامه کلان

جنت النعیم المشهور پښه [پخه] ډوډی

حقوق اولاد

حقیقة الاسلام

حكايت رسول الله

خلاصه افغانى مع مناجات پير صاحب

خلاصه كيدانى با ترجمه افغانى

خلاصه كيدانى مع ترجمه افغانى

خلاصه مع شرح المير مع ترجمه فارسى و افغانى

دُرِ مجالِس

ديوان حافظ الپورى

رساله رد وهابى

رساله عاق نامه

رساله مانع تمباكو

رساله مانع سرود

رشيد البيان

روضه النعيم

ريل نامه

سلسله افغانى

شرح ابيات مستخلص و رباعيات افغانى

شش قفل

صد و سى مسئله

ضابطه ميراث

طريقة الاسلام

عجايب العجائب و ترجمه ابجد

فتاوى تحفة الخانى

فتح نامہ یا ہفت فتح

فوايد الشريعت

قامعُ البدع و الشرور فى زيارت القبور

قدورى مترجمه افغانى

قرآن شريف مترجم

قصيده برده

قيامت نامہ

كسب نامہ

كنزالحسنات يا انيس الواعظين

كنزالدقايق مترجم بترجمه افغانى

كنزالمصلى

كيمياى سعادت مع شرح اسماء الحسنى

گوهر محمدى

مجموع الاكساب

مجموع البركات المعروف بمسائل ضروريات والمشهور بمزين الابيات

مخزن الاسلام

مسائل مصافحت د اسلام له نظره

مشكلات الفقه ، حيرات الفقه

من كتاب فوائد شريعت

من كتاب مخزن پښتو

منهاج العابدین

منیة المصلی با ترجمه

منیة المصلی بمع ترجمه فارسی و افغانی

نصیحت البیان

نصیحت النساء

نماز مترجم افغانی

وصیت نامه حضرت علی کرم الله وجهه

هزار مسائل

هشت بهشت یعنی هفت پیکر

هفت هیكل

ت

اریخونه ، تاریخی کیسې، تاریخی منظومې او تاریخی یادښتونه

استقلال امانیه

د اوولسمې پېړۍ پښتو شاعري (په انگرېزي ژبه)

د بېلابېلو تاریخی پېښو لنډیز

د پښتنخوا د شعر هار و بهار

تاریخ دسلطان محمود غزنوي

دُرِ مجالس

د سپړنو شجره

قصه بختیار[-]شاه ایران

قصه د فتح خان قندهاري با تصویرات

قصه گنبدِ شام

کتاب گنج پښتو

کلیدِ افغانی

د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)

کلیله و دمنه یا علم خانۀ دانش

گلشن رنگین

گلشنِ روہ

لوټ انډ سیمیټر (تمبور او توره)

مجموعۀ مناقب میا محمد عمر صاحب څمکنی (رح)

مخزن الاسلام

د یوسفزو او مندرو شجره

تجویدونه

ذخیره القراء

رموز اوقاف قرآن

قواعد تجوید

مقدمۀ جذری

ورتیل القرآن ترتیلا المسمی به قانون القراءه

ت

فسیرونه

اسرار العارفين

تفسیر تیسیر

تفسیر سورة یسین (یاسین)

تفسیر والضحی بزبان افغانی در متن بر حاشیه وصیت نامه حضرت علی و معراجنامه رسول الله علیه السلام

تفسیر یسیر

چهل حدیث مسمی به وثیقه آخرت

دیوان حافظ الپوری

قرآن شریف مترجم

قصه ابراهیم

قصه لقمان حکیم و خضر (ع)

کتاب منیر مسمی به تفسیر بی نظیر

کیمیای سعادت مع شرح اسماً الحسنی

معراجنامه

جنگنامه او حماسی منظومې

د پښتنخوا د شعر هار و بهار

جنگنامه

جنگنامه امامین

جنگنامه سکینه یعنی امامین

جنگنامه کلان حسین و بی بی سکینه

جنگنامه میراحتم

جنگنامه یعنی قصه شهادة [شهادت]

حملة حیدری المشهور به جنگنامه حضرت علی (رض)

مجموعه جنگ نامه زیتون [،] کلان

- د محمد حنیفه جنگنامه
خوابنامې، فالنامې او تعویذونه
خوابنامه مع فالنامه
خوابنامه مع فالنامه و بیمار نامه و تعویذات
مکمل گنجینه عملیات موسوم به ذخیره طلسمات مشهور به خلاصه مجربات اعنی کتاب التعویذات
داستانونه او کیسې
اصطلاحی نکلونه
داستان امیر حمزه رضی الله عنه مع قصه بلقیس زوجه سلیمان علیه سلام
داستان گربه و موش
طوطی نامه
قصص الانبیاء المعروف به جواهر الانبیاء
قصص الانبیاء کلان مشهور به جواهر الانبیاء
قصه آدم خان و درخانی
قصه ابراهیم
قصه بادشاه هارون الرشید
قصه بختیار[-] شاه ایران
قصه بلقیس زوجه سلیمان (ع)
قصه پیره زن
قصه تمیم انصاری
قصه جهانگیر و شهزادی گلرو
قصه حاتم بن طی

قصه د بودی، نصیحت النساء، پندنامه لقمان حکیم

قصه د جمجمه بادشاه

قصه د جولاکانو او څلورو یارانو

قصه د چنږي با تصویر معروف [به] شاهزاده سندی

قصه د سیف الملوک

قصه د شاه جهان شهزاده ملتان و ماه جبین گلفامی

قصه د فتح خان قندهاری با تصویرات

قصه د مهتاب جان او بیگم جان المعروف به مکر زنان

قصه شاه روم

قصه شهزاده اختر منیر و مهرو

قصه شهزاده بهرام او گل اندام

قصه شهزاده بهرام گور و پری حُسن بانو

قصه شهزاده بینظیر و بدر منیر

قصه شهزاده رت و پدمن

قصه شهزاده ممتاز

قصه شهزاده ورقه [و] گلشاه

قصه شیرین و فرهاد مع تصویرات

قصه طوطی و مینا

قصه قیس و لیلی مشهور به لیلی [و] مجنون

قصه کوتوال مع غزلیات

قصه گل بکاولی جدید مع تصویرات

قصه گل و صنوبر

قصه گنبدِ شام

قصه لقمان حکیم و خضر (ع)

قصه محبوبا و جلات مشهور به قصه مسلم و خونکار

قصه منصور حلاج مع حکایت سلطان محمود

قصه نیم بولا با تصویر

قصه هرنی

قصی د ایسپ الحکیم

قصه یوسف و زلیخا

کتاب حمله حیدری دفتر دوم المشهور به جنگنامه حضرت علی (رض)

من کتاب عیار دانش

گلزارِ عشق المعروف [به] قصه شاهزاده ماه منیر و ملکه بی نظیر با تصویر

گلشن راحت یعنی گل بکاولی مع تصویرات

گنج پښتو (لومړی برخه)

ژبپوهنه

آئینه الفاظ افغانی

افغانی کی پهلې کتاب المعروف چمنستان

افغانی کی پهلې کتاب مع ترجمه اردو

انشأ قاضی

پښتو انشأ- لومړی برخه

پښتو بات چیت

پښتو څنگه و وايو؟

پښتو ښوونکی

د پښتو لارښود (د جگړن ج . روس کيپل، قاضي عبدالغني خان او صاحب زاده عبدالقيوم تالیف)

د پښتو لارښود (د جگړن ه . ج . راوړتي تالیف)

د پښتو لومړی کتاب

پهلی افغانی جدید

دوسری افغانی

زر پښتو اصطلاحوي او جوملي

سوال و جواب افغانی معه ترجمه انگرېزي و هندوستانی

صرف و نحو د ژبي د پښتو

شعري ديوانونه، غورچانونه، غزلي، بدلي، څلوريځي او ميسري

د افغانانو نننۍ حال (انگرېزي ژباړه)

او مسلمانانو! زما خبري واروي (انگرېزي ژباړه)

ايا توره وهولو ته تېره سوې ده؟ (انگرېزي ژباړه)

برايي، په چکر وتلي وم (انگرېزي ژباړه)

بهار جانان، حصه اول

بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی

د پښتنخوا د شعر هار و بهار

د پښتنو د شعر غورچان (انگرېزي ژباړه)

د پښتو ادبیت یعنی دیوان د علیخان

د پښتو ادبیت یعنی دیوان علیخان، اشعار پُر نزاکت

د پښتو ژبي غورچاڼ، له پښتو- انگرېزي لغتنامې سره

تېمور خان وزيری (انگرېزي ژباړه)

چمن بېنظير

څو وانخلي له غليمه انتقام - مرد نه خوب کا، نه خواړه کا نه ارام (انگرېزي ژباړه)

خواجه محمد بنگښ

د خوشحال خان خټک د ديوان غورچاڼ

دوست محمد [امير دوست محمد خان] و ويل (انگرېزي ژباړه)

دوی وايي: غازي دوست محمد [امير دوست محمد خان] (انگرېزي ژباړه)

ديوان پيرمحمد قندهاری

ديوان حافظ الپوری

ديوان خوشحال خان

له ديوان د احمدشاه ابدالي

له ديوان د خواجه محمد بنگښ

له ديوان د خوشحال خان خټک

له ديوان د عبدالقادر خان خټک

له ديوان د ملا عبدالرحمان سربنري [سربني]

ديوان سعادت

ديوان عبدالحميد

ديوان عبدالرحمن

من ديوان عبدالرحمان

ديوان عبدالرحمن عليه لرحمه الرضوان

ديوان عبدالرحمن و بر حاشيه ديوان عبدالحميد

ديوان عزيزی

من ديوان ميرزا خان انصاری

د رحمان بابا ديوان

زما کوچني زوی ته لولو (انگرېزي ژباړه)

زما له ټولو بدمرغيو سره سره (انگرېزي ژباړه)

زمن خان وزیری (انگرېزي ژباړه)

ستا مرسته غواړم (انگرېزي ژباړه)

ستا وصال ته بې تابه (انگرېزي ژباړه)

د شازاده بهرام او گل اندامي بدله

شرح ابیات مستخلص و رباعیات افغانی

شرح ابیات ملا جامی

شونډي دي راکه! (انگرېزي ژباړه)

د عبدالرحمان ديوان د عبدالعظيم له غزلياتو سره

د کاظم خان شيدا شعرونه

کلید افغانی

د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)

گراني! نن شپه راسه (انگرېزي ژباړه)

گلان سره سره وه

گلدسته د عبدالقادر خان خټک، ترجمه گلستان سعدی

گلزار افغانی

گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم

گلزارِ ولایت

گلشنِ روہ

تمبور او توره (لوټ انډ سیمپټر)

محمد جان [غازي محمد جان خان وردگ] (انگرېزي ژباړه)

مقدمه عاشق افغانی و نظم رقعات عاشقان

منتخب د دیوان د خوشال خان خټک

منم چي د چین، کشمیر او بخارا ښځي ښکلي دي؛ خو زما سترگي یوازي پښتنو نجونو ته گوري (انگرېزي ژباړه)

مېړه دي و تره! (انگرېزي ژباړه)

نیرنگ عشق

واسع نامه

وږمه چلیبري (انگرېزي ژباړه)

ویر مي ختم سو (انگرېزي ژباړه)

هورې راغله، راغله هورې (انگرېزي ژباړه)

شمایل نامې، فراقنامې، معجزې، معراجنامې، نورنامې او وفاتنامې

تفسیر والضحي بزبان افغانی در متن، بر حاشیه وصیت نامهٔ حضرت علی و معراجنامهٔ رسول الله علیه السلام

جنت الفردوس و بر حاشیه معراجنامهٔ کلان

رشیدالبیان

شمائل نامه

فراق نامه

فوائد الشریعت

قصه د جمجمه بادشاه

قصه شاه [و] گدا

لويه معراجنامه، وړه معراجنامه

معجزات

معراجنامه

ناصر المحسينين في وفات سيد المرسلين

نصيحت البيان

نورنامه

نورنامه د سرور كائنات (ص)

نورنامه كلان

نورنامه كلان و بر حاشيه نورنامه خورد

نورنامه ملا اكرم اخون

واسع نامه

وفاتنامه

وفاتنامه كلان

هزار مسائل

طب او دارو جوړونه

طب افغانی و مجربات اكسير

طب دليل العليل

طب شهابی

فوايد بو علي سينا

مجربات

نسخه جات عجيبه قوت باه برای عياشان

ق

اديانيت (احمديه)

تحفة النبوة

حقيقت المهدي

دُرِ عدن

عقايد د ميرزا قادياني

عقد النجات و ميثاق الحيات

كتاب نزول المسيح

قاموسونه او لغتنامې

د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو- انگرېزي]

پښتو- انگرېزي قاموس

پښتو- انگرېزي لغتنامه

د پښتو ژبي غورچاڼ، له پښتو- انگرېزي لغتنامې سره

زر پښتو اصطلاحوي او جوملې

مسيحي ليکني

افغاني جنډه

انجيل

انجيل د افغانانو د پاره

انجيل (د متا يا سېنټ ماتيو برخه)

انجيل شريف په معرفت ديوحنا
انجيل مقدس په معرفت د مقدس لوقا
تعليم د حضرت عيسى
تورات، پښتو
درج مرجان
دعا مدعا
زبور د داود
سير السالكين، حصه اول
كتاب الدر النظيم في احوال علوم التعليم
كتاب د ابنيت د حضرت عيسى
كتاب د نوي عهد
كلام الله- انجيل مقدس يوحنا
كلام الله يعني كتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بايبل پښتو)
من كتاب توريت
مناجاتونه او مناقب
تحفة النبوة
تفسير سورة يسين (ياسين)
جمعه افغانى و مناجات شيخ عبدالقادر جيلانى
حملة حيدرى المشهور به جنگنامه حضرت على (رض)
خلاصه افغانى مع مناجات پير صاحب
در عدن

سلسله افغانی

طوطی نامه

فوائد الشریعت

قصه شاه روم

قصه شاه [و] گدا

قصه شهزاده بهرام گور و پری حُسن بانو

کلان مناقب غوث الاعظم قدس سره

گلزارِ ولایت

گلشن راحت یعنی گل بکاولی مع تصویرات

مجموعه مناقب حضرت غوثِ پاک قدس سره- مناقب حضرت غوث الاعظم

مجموعه مناقب میا محمد عمر صاحب خمکنی (رح)

مخزن الاسلام

مدح صاحب صوت و مدح ملا صاحب مانکی و آخوند زاده صاحب اِده

مناجات صاحب صوت و شش کلمه

مناجات، کلان

مناقب صاحب صوت [و] مناقب صاحب مانکی

نصیحت البیان

نورنامه د سرور کائنات (ص)

واسع نامه

د شاعرانو، لیکوالو، مؤلفانو، ژباړونکو، مفسرانو د نومونو فهرست

د شاعرانو، ليکوالو، مؤلفانو، ژباړونکو، مفسرانو، شارحانو، غونډوونکو او سموونکو د نومونو فهرست

- ابراهيم . وگورئ : ❖ کليدِ افغانی ❖، ❖ د کليدِ افغاني ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه). ❖
- ابوالقاسم . وگورئ : ❖ کليدِ افغانی ❖، ❖ د کليدِ افغاني ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه). ❖
- ابوالوفاء ثناالله، مولانا . وگورئ : ❖ عقايد د ميرزا قادياني ❖
- اپرېدی، محمود . وگورئ : ❖ د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو - انگرېزي] ❖
- احمد . وگورئ : ❖ کنزالحسنات يا انيس الواعظين ❖
- احمد . وگورئ : ❖ مناجات [،] کلان ❖
- احمد . وگورئ : ❖ ناصر المحسينين في وفات سيد المرسلين ❖
- احمد ابن حميد، په ابن نظام مشهور. وگورئ : ❖ مشكلات الفقه ، حيرات الفقه ❖
- احمد جان، ملا، ورسته قاضي، مردانه (د مردان اوسېدونکی). وگورئ : ❖ پښتو څنگه و وايو؟ ❖، ❖ قصه د چنري با تصوير معروف [به] شاهزاده سندی ❖، ❖ قصه شهزاده ممتاز، قصه شهزاده ورقه [و] گلشاه. ❖
- احمد جي، مولوي . وگورئ : ❖ ضابطه ميراث ❖
- احمد شاه بابا، احمدشاه ابدالی . وگورئ : ❖ گلشنِ روه ❖، ❖ کليدِ افغانی ❖، ❖ د کليدِ افغاني ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) ❖، ❖ له شپاړسمې څخه تر اولسمې پېړۍ پوري د افغانانو د شاعرۍ غورچاڼي ❖ .
- احمد گل . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- احمد گل، د ننگرهار د اډې د تپې اوسېدونکي . وگورئ : ❖ قصه کوټوال مع غزليات ❖
- احمد . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- احمد، ملا، د پجگي تپه داؤد اوسېدونکی . وگورئ : ❖ رساله رد وهابي ❖
- احمد، مولوي، د اشغر د تپه تنگي اوسېدونکی . وگورئ : ❖ کتاب گنج پښتو ❖، ❖ داستان امير حمزه رضی الله عنه مع قصه بلقيس زوجه سليمان عليه سلام ❖، ❖ قصه شهزاده رت و پدمن ❖، ❖ قصه شهزاده بينظير و بدر منير ❖، ❖ قصه منصور حلاج مع حکايت سلطان محمود ❖، ❖ قيامت نامه ❖، ❖ قصه گنبدِ شام

❖، ❖ کلیدِ افغانی، ❖، ❖ د کلیدِ افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) ❖، ❖ قصه د سيف الملوك ❖، ❖ قصه بلقيس زوجه سلیمان (ع) ❖، ❖ طوطی نامه ❖، ❖ قصص الانبياء العروف به جواهر الانبياء ❖، ❖ تاريخ دسلطان محمود غزنوي [ژباړه] ❖، ❖ قصه آدم خان و درخانی. ❖

احمد، مولوي، د پجگي اوسېدونکی . وگورئ: ❖ قصه گل بکاولی جدید مع تصویرات ❖، ❖ گلشن راحت یعنی گل بکاولی مع تصویرات ❖، ❖ خوابنامه مع فالنامه و بیمار نامه و تعویذات ❖، ❖ غل [او] قاضي. ❖

احمدی . وگورئ: ❖ مناجات[،]کلان❖

ارسلا . وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار❖

اسحاق . وگورئ: ❖ قصه جهانگیر و شهزادی گلرو❖

اسرار الدین . وگورئ: ❖ گلزارِ ولایت❖

اسلم شاه . وگورئ: ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروزی❖

اسماعیل . وگورئ: ❖ تفسیر تیسیر❖

اسماعیل خان، مولوي، د دهوديال . وگورئ: ❖ پښتو ښوونکی ❖، ❖ قصه هرنی. ❖

افغان، خاکسار بهرام خلیل، اهل حدیث، د پېښور د ضلعي د سفید دهرې اوسېدونکی . وگورئ: ❖ عقاید د میرزا قادیانی❖

افغان غزنوي، مولوي نیاز علي خان . وگورئ: ❖ افغانی کی پهلې کتاب مع ترجمه اردو❖

اکبرشاه . وگورئ: ❖ قصه محبوبا و جلات مشهور به قصه مسلم و خونکار❖، ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖.

اکرم . وگورئ: ❖ طب شهابی❖

اکرم جان . وگورئ: ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروزی❖

البرکوي، علامه تقی . وگورئ: ❖ د اثر نوم : قامع البدع و الشرور فی زیارت القبور❖

الپوري، حافظ عبدالکبير . وگورئ: ❖ دیوان حافظ الپوري ❖، ❖ جنت الفردوس و بر حاشیه معراجنامه کلان ❖، ❖ دُرِ مجالس ❖، ❖ قصه تمیم انصاری ❖، ❖ معجزات ❖، ❖ وفاتنامه عبدالواسع صاحب زاده خلف قطب دوران غوث الزمان مانکی صاحب. ❖

- القريشي، ابوبكر ابن محمد علي . وگورئ : ❖ كنزالحسنات يا انيس الواعظين ❖
- الله يار خان، د حافظ رحمت خان زوی . وگورئ : ❖ پښتو-انگريزي لغتنامه ❖
- الياس، مولوي . وگورئ : ❖ قرآن شريف مترجم ❖
- امانت . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- امير . وگورئ : ❖ جنگنامه ❖
- امير . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- امير . وگورئ : ❖ بهار جانان، حصه اول ❖
- انصاري، ميرزا خان (اورمپ) . وگورئ : ❖ كليد افغانی ❖ ، ❖ د كليد افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگريزي ژبه) ❖ ، ❖ گلشنِ روه ❖ ، ❖ من ديوان ميرزا خان انصاری. ❖
- اودل . وگورئ : ❖ كليد افغانی ❖ ، ❖ د كليد افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگريزي ژبه) . ❖
- بابو جان . وگورئ : ❖ د پښتو ژبي غورچاڼ، له پښتو-انگريزي لغتنامې سره ❖ ، ❖ حمله حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض). ❖
- بازمحمد، ملا . وگورئ : ❖ گلزار محبوبان، حصه دوم ❖
- باکسر، ادورد هووډ ش . وگورئ : ❖ زر پښتو اصطلاحوي او جوملي ❖
- برآمد . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- برخوردار، استاد . وگورئ : ❖ بهار جانان، حصه اول ❖
- برهان . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- بشير . وگورئ : ❖ طب افغانی و مجربات اكسير ❖
- بُنين، يوحنا . وگورئ : ❖ سير السالكين، حصه اول ❖
- بنگښ، خواجه محمد . وگورئ : ❖ كليد افغانی ❖ ، ❖ د كليد افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگريزي ژبه) ❖ ، ❖ گلشنِ روه. ❖
- بهادر . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖

- بهاول . وگورئ : ❖ مجموعه جنگ نامه زيتون[،] كلان ❖
- بهرام . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- بيدلف، كتبرت يي . وگورئ : ❖ منتخب د ديوان د خوشال خان خټک ❖، ❖ د اوولسمي پېړۍ پښتو شاعري (په انگرېزي ژبه). ❖
- بيلو، ډاکټر هنري و . وگورئ : ❖ د يوسفزو او منډرو شجره ❖، ❖ ديوان خوشحال خان. ❖
- پاپيني خېل، محمد قاسم اخون، د سوات . وگورئ : ❖ کتاب فوائد شريعت ❖، ❖ من کتاب فوائد شريعت ❖، ❖ فوائد الشريعت. ❖
- پاياب، د ډوډيال . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- پرډل، استاد. وگورئ : ❖ بهار جانان، حصه اول ❖
- پلاوډن، ټريور . سي .، د بنگال د پلي لښکر تورن او د پنجاب اسيستانټ کمېشنر . وگورئ : ❖ د کلید افغاني ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) ❖، ❖ د بېلابېلو تاريخي پېښو لنډيز ❖، ❖ کتاب گنج پښتو. ❖
- پوپلزي، غلام محمد، د چارصدي اوسېدونکی . وگورئ : ❖ حقوق اولاد ❖
- پير محمد. وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- توکل، د ننگرهار . وگورئ : ❖ بهار گلزار افغاني المعروف به بهار نوروzy ❖، ❖ گلزار محبوبان، حصه دوم ❖، ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار. ❖
- تيراهي، مولوي گل احمد . وگورئ : ❖ قصه شاه روم ❖، ❖ قصه طوطی و مينا ❖، ❖ قصه قيس و لیلی مشهور به لیلی [و] مجنون ❖، ❖ قصه د جمجمه بادشاه ❖، ❖ قصه د جولگانو او څلورو يارانو. ❖
- ټيوټينگ . وگورئ : ❖ کتاب الدر النظيم في احوال علوم التعليم ❖
- جامي، مولانا عبد الرحمان . وگورئ : ❖ قصه يوسف و زليخا ❖، ❖ من کتاب يوسف و زليخا ❖، ❖ شرح ابیات ملا جامی. ❖
- جانان، ملا محمد شريف، کاکړ کندهاری . وگورئ : ❖ بهار جانان، حصه اول ❖، ❖ گلزار محبوبان، حصه دوم ❖.
- جانخېل زغفران، حيدر جان، د پېښور اوسېدونکی . وگورئ : ❖ قصه حاتم بن طی ❖

- جذري، محمد ابن محمد . وگورئ : ❖ مقدمه جذري ❖
- جلال آبادی . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- جلال آبادی حصارکي، ميا فقير الله . وگورئ : ❖ کيمياى سعادت مع شرح اسماء الحسنی ❖، ❖ فوايد بوعلی سینا. ❖
- جلوزی، ولي محمد . وگورئ : ❖ گلزارِ ولايت ❖
- جمعیت رای، د پښين د پولیټکل ایجینټ هید کلرک (سر کاتب) . وگورئ : ❖ پښتو بات چیت ❖
- جواهر سينگه، منشي . وگورئ : ❖ پښتو انشا- لومړۍ برخه ❖، ❖ د پښتولومړی کتاب. ❖
- جوکس، پادري ډي . ايس . ډبليو . وگورئ : ❖ کلام الله يعني کتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بايبل، پښتو) ❖
- جېمز ، پادري ټ . وگورئ : ❖ قصي د ايسپ الحکيم ❖
- جېمز ، ايچ . آر . وگورئ : ❖ انجيل د افغانانو له پاره ❖
- چرخي، يعقوب . وگورئ : ❖ کتاب منير مسمی به تفسير بی نظير ❖
- حاجي، . . . ؟ وگورئ : ❖ ذخيرة القراء ❖
- حبيب الله ، مولوي ، حبو اخونزاده، په محقق کندهاري ملقب . وگورئ : ❖ منهاج العابدین ❖
- حسن ، ملا، اخون، د تلوکان . وگورئ : ❖ گلزارِ محبوبان، حصه دوم ❖
- حسين . وگورئ : ❖ کليدِ افغانی ❖، ❖ د کليد افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) ❖
- حشمد [حشمت] گل . وگورئ : ❖ دوی وايي : غازي دوست محمد [امير دوست محمد خان] (انگرېزي ژباړه) ❖
- حليم بابا. وگورئ : ❖ بهارِ جانان، حصه اول ❖
- حميدالله، ملا کلام الله يعني کتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بايبل، پښتو)
- حميدگل . وگورئ : ❖ گلزارِ محبوبان، حصه دوم ❖
- حميدگل، د پلوسې . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- حميدگل . وگورئ : ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروژی ❖

حمید گل، د ترنگړۍ . وگورئ : د پښتنخوا د شعر هار و بهار
 خدابخش . وگورئ : بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی ، مقدمه عاشق افغانی و نظم رقعات
 عاشقان.

خدای رحم . وگورئ : گلزار محبوبان، حصه دوم

خواجه الطاف حسین . گورئ : حقوق اولاد

ډار میستېر، جېمز . وگورئ : د پښتنخوا د شعر هار و بهار

ډورن، ډاکټر برنهارډ . وگورئ : پښتو- انگرېزي لغتنامه، د پښتو ژبي غورچاڼ، له پښتو- انگرېزي لغتنامې سره
 ، من کتاب توریت ، من کتاب مخزن پښتو ، من کتاب یوسف و زلیخا ، قصه یوسف و
 زلیخا ، من کتاب فوائد شریعت ، من کتاب عیار دانش.

میران ، ملا، اخون . وگورئ : بهار جانان، حصه اول

خیر محمد . وگورئ : سلسله افغانی

ختک، خوشال خان . وگورئ : منتخب د دیوان د خوشال خان ختک ، گلشنِ روہ ، دیوان خوشحال
 خان ، کلید افغانی ، د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) ، له دیوان د
 خوشحال خان ختک ، گلزار افغانی ، د خوشحال خان ختک د دیوان غورچاڼ ، خو وانخلي له
 غلیمه انتقام - مرد نه خوب کا، نه خواړه کا نه ارام ، ستا مرسته غواړم (انگرېزي ژباړه).

ختک، شېرمحمد، د یار محمد ختک زوی، د خوشال خان ختک له کورنۍ . وگورئ : خلاصه افغانی مع مناجات
 پیر صاحب

ختک، صدر خان، د خوشال خان ختک زوی . وگورئ : قصه آدم خان و درخانۍ ، کلید افغانی ، د
 کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه).

ختک، عبدالقادر خان، د خوشال خان ختک زوی . وگورئ : من کتاب یوسف و زلیخا ، کلید افغانی ،
 د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) ، له دیوان د عبدالقادر خان ختک ،
 گلدسته د عبدالقادر خان ختک، ترجمه گلستان سعدی ، گلشنِ روہ ، قصه یوسف و زلیخا .

ختک، کامگار خان . وگورئ : کلید افغانی ، د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه).

ختک، محمد افضل خان، د اشرف خان هجري زوی . وگورئ: ❖ کلیله و دمنه یا علم خانه دانش ❖، ❖ د بېلابېلو تاریخي پېښو لنډیز ❖، ❖ د سربنو شجره ❖، ❖ گلشن روه ❖

ختک، معزالدين، مولوي . وگورئ: ❖ طب دليل العليل ❖

خېشکي، محمد سعيد . وگورئ: ❖ نصيحت النساء ❖، ❖ قصه د بودی، نصيحت النساء، پندنامه لقمان حکيم ❖

داد محمد . وگورئ: ❖ بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی ❖

داراشاه . وگورئ: ❖ بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی ❖

دهلوي، محدث شاه ولي الله . وگورئ: ❖ چهل حديث مسمی به وثيقه آخرت ❖

دوستم . وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖

دوست محمد، مولوي . وگورئ: قرآن شريف مترجم

راحت زاخېلي، استاد راحت الله . وگورئ: ❖ قصه د سيف الملوك ❖

راورتي، جگړن هنري ج . وگورئ: ❖ گلشن روه ❖، ❖ کتاب فوائد شريعت ❖، ❖ د پښتنو د شعر غورچاڼي (

انگرېزي ژباړه) ❖، ❖ د تصوفي ډکټورينو او شاعری په اړه څرگندوني ❖، ❖ قصې د ايسپ الحکيم ❖، ❖

قصه يوسف و زليخا ❖، ❖ صرف و نحو د ژبي د پښتو ❖، ❖ اصطلاحي نکلونه ❖، ❖ انجيل د افغانانو له پاره

❖، ❖ د پښتو لارښود ❖، ❖ د پښتو، پختو يا افغانانو د ژبي قاموس ❖، ❖ پښتو- انگرېزي قاموس

❖ .

رحمت . وگورئ: ❖ بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی ❖

رشيد . وگورئ: ❖ قصه گل و صنوبر ❖

رشيدی . وگورئ: ❖ منية المصلی با ترجمه ❖

زاهد، ملا . وگورئ: ❖ بهار جانان، حصه اول ❖

زمینداوری [زینداوری]، ملا عبدالرحمان . وگورئ: ❖ بهار جانان، حصه اول ❖

زين الدين . وگورئ: ❖ بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی ❖

سعادت . وگورئ: ❖ دیوان سعادت ❖، ❖ بهار جانان، حصه اول ❖

- سعدالدين . وگورئ : ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروژی ❖
- سعید محمد، میرزا، د پېښور. وگورئ : ❖ انگرېزي - پښتو لغتنامه ❖
- سکندر. وگورئ : ❖ کلیدِ افغانی ❖، ❖ د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه). ❖
- سمیع الله خان، د اشغور د ترناب اوسېدونکی . وگورئ : ❖ گلزارِ عشق المعروف قصه شاهزاده ماه منیر و ملکه بی نظیر با تصویر ❖
- سوراج . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- سوگیا. وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- سید ابو علیشاه . وگورئ : ❖ جنگنامه سکینه یعنی امامین ❖، ❖ جنگنامه کلان حسین و بی بی سکینه ❖، ❖ قصه شهزاده اختر منیر و مهرو ❖، ❖ قصه بختیار[-] شاه ایران ❖، ❖ د محمدحنیفه جنگنامه ❖، ❖ مجموعه مناقب حضرت غوث پاک قدس سره - مناقب حضرت غوث الاعظم ❖، ❖ قصه قیس و لیلی مشهور به لیلی [و] مجنون. ❖
- سیداحمد . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- سید احمد، قاضي، عفي عنه . وگورئ : ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروژی ❖
- سید احمد، مولوي، د کوهاب . وگورئ : ❖ دوسری افغانی ❖، ❖ پهلې افغانی جدید. ❖
- سید حسین . وگورئ : ❖ جنگنامه امامین ❖، ❖ جنگنامه یعنی قصه شهادة [شهادت] ❖
- سید عبدالغفار. وگورئ : ❖ گلشن رنگین ❖
- سیدعمر . وگورئ : ❖ قصه شهزاده بهرام گور و پری حُسن بانو ❖
- سیدکرم شاه . وگورئ : ❖ گلزارِ محبوبان، حصه دوم ❖
- سید کمال . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- سید محمود . وگورئ : ❖ گلزارِ محبوبان، حصه دوم ❖
- سید میر . وگورئ : ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروژی ❖
- شاپسند خان، د نوبار. وگورئ : ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروژی ❖

- شاه افضل . وگورئ : ◆ مقدمه عاشق افغانی و نظم رقعات عاشقان ◆
- شاه گل . وگورئ : ◆ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ◆
- شمس الدين . وگورئ : ◆ گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم ◆، ◆ بهارِ جانان، حصهٔ اول ◆
- شهناز . وگورئ : ◆ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروژی ◆
- شیدا، شېر احمد . وگورئ : ◆ مدح صاحبِ صوات و مدح ملا صاحبِ مانکی و آخوند زاده صاحبِ اډه ◆
- شیدا، کاظم خان، د خوشال خان خټک لمسی . وگورئ : ◆ کلیدِ افغانی ◆، ◆ د کلیدِ افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) ◆، ◆ گلشنِ روه ◆، ◆ د کاظم خان شیدا شعرونه. ◆
- شیرازی، سعدي . وگورئ : ◆ گلدسته د عبدالقادر خان خټک، ترجمهٔ گلستان سعدي ◆
- شېر محمد، ملا، اخون . وگورئ : ◆ گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم ◆
- شېر محمد، مولوي، اخونزاده، هوتک کندهاری . وگورئ : ◆ اسرار العارفين ◆، ◆ تجويد افغانی. ◆
- صالح محمد . وگورئ : ◆ حکایت رسول الله ◆
- صديق . وگورئ : ◆ کلیدِ افغانی ◆، ◆ د کلیدِ افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه). ◆
- صديق، د حاجي عبدالله زوی . وگورئ : ◆ مجربات ◆
- صمد . وگورئ : ◆ کلیدِ افغانی ◆، ◆ د کلیدِ افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه). ◆
- طالب . وگورئ : ◆ گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم ◆
- طالب گل . وگورئ : ◆ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ◆
- ظریف خان، د پېښور . وگورئ : ◆ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ◆
- عامر . وگورئ : ◆ حملهٔ حیدری المشهور به جنگنامهٔ حضرت علی (رض) ◆
- عبدالحافظ . وگورئ : ◆ قواعدِ تجويد ◆
- عبدالحق، مولوي . وگورئ : قرآن شریف مترجم
- عبد الحمید، مولوي . وگورئ : قرآن شریف مترجم

عبدالحمید، مومند، ماشوخیل، حمید بابا. وگورئ: ❖ نیرنگ عشق ❖، ❖ دیوان عبدالحمید ❖، ❖ دیوان عبدالرحمن و بر حاشیه دیوان عبدالحمید ❖، ❖ قصه شاه [و] گدا ❖، ❖ له دُر و مرجان د عبدالحمید ❖، ❖ کلید افغانی ❖، ❖ د کلید افغانی ژباړه، له یادبستونو سره (په انگرېزي ژبه) ❖❖ گلشنِ روه ❖، ❖ گلزارمحبوبان، حصه دوم. ❖

عبدالخالق . وگورئ: ❖ استقلال امانیه ❖

عبدالرحمان . وگورئ: ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروزی ❖

عبدالرحمان . وگورئ: ❖ گلزارِ محبوبان، حصه دوم ❖

عبدالرحمان . وگورئ: ❖ کنزالمصلی ❖

عبدالرحمان . وگورئ: ❖ داستان گربه و موش ❖

عبدالرحمان، قاضي . وگورئ: ❖ سیر السالکین، حصه اول ❖

عبدالرحمان، ملا، سربني، رحمان بابا، . وگورئ: ❖ د عبدالرحمان ديوان د عبدالعظيم له غزلياتو سره ❖، ❖ ديوان عبدالرحمن ❖، ❖ من ديوان عبدالرحمان ❖، ❖ ديوان عبدالرحمن و بر حاشیه ديوان عبدالحمید ❖، ❖ ديوان عبدالرحمن عليه لرحمه الرضوان ❖، ❖ د رحمان بابا ديوان ❖، ❖ له ديوان د ملا عبدالرحمان سربنري [سربني] ❖، ❖ کلید افغانی ❖، ❖ د کلید افغانی ژباړه، له یادبستونو سره (په انگرېزي ژبه) ❖، ❖ گلزارِ افغانی ❖، ❖ گلشنِ روه. ❖

عبدالرحمان، مولوي، د اشغور د تپه تنگي اوسېدونکی . وگورئ: ❖ افغانی کی پهلې کتاب المعروف چمنستان ❖

عبدالرحيم . وگورئ: ❖ پنج گوهر ❖، ❖ هفت هيكل. ❖

عبدالرحيم ابن احمد، قاضي . وگورئ: ❖ ترجمه دقايق الاخبار معروف به ترسنامه افغانی ❖

عبدالرحيم، مولوي . وگورئ: ❖ مقدمه جذری ❖

عبدالرشيد . وگورئ: ❖ مکمل گنجینه عملیات موسوم به ذخیره طلسمات مشهور به خلاصه مجربات اعنی کتاب التعویذات ❖

عبدالرشيد، د سلطان حسين زوی، د عبدالرحيم لمسی . وگورئ: ❖ رشيدالبيان ❖

عبدالسلام، ملا، سلام بابا، د کندهار د بالا کرز اوسېدونکی . وگورئ: ❖ گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم ❖، ❖ بهارِ جانان، حصهٔ اول. ❖

عبدالعظيم . وگورئ: ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروzy ❖، ❖ د عبدالرحمان ديوان د عبدالعظيم له غزلياتو سره ❖، ❖ قصهٔ محبوبا و جلات مشهور به قصهٔ مسلم و خونکار ❖، ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروzy ❖، ❖ داستان امير حمزه رضی الله عنه مع قصهٔ بلقيس زوجهٔ سليمان عليه سلام. ❖

عبدالعلي، ملا، صاحب، [اخونزاده] . وگورئ: ❖ گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم ❖

عبدالغفار. وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖

عبدالغفور صاحب، د سوات (پير) . وگورئ: ❖ مسائل مصافحت د اسلام له نظره ❖

عبدالغني خان، قاضي . وگورئ: ❖ د پښتو لارښود ❖، ❖ تاريخ دسلطان محمود غزنوي [ژباړه] . ❖

عبدالقيوم، صاحب زاده . وگورئ: ❖ د پښتو لارښود ❖

عبدالكبير، حافظ . وگورئ: ❖ جنت الفردوس و بر حاشيه معراجنامهٔ كلان ❖، ❖ دُرِ مجالس ❖، ❖ قصهٔ تميم انصاری ❖، ❖ معجزات ❖، ❖ وفاتنامهٔ عبدالواسع صاحب زاده خلف قطب دوران غوث الزمان مانكي صاحب. ❖

عبدالکريم . وگورئ: ❖ طب شهابی ❖

عبدالکريم . وگورئ: ❖ قصهٔ محبوبا و جلات مشهور به قصهٔ مسلم و خونکار ❖

عبدالله . وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖

عبدالله ابن سلام . وگورئ: ❖ هزار مسائل ❖

عبدالله ابن عباس . وگورئ: ❖ د پښتو ژبي غورچان، له پښتو- انگرېزي لغتنامې سره ❖

عبدالله، حشمد. وگورئ: ❖ تمبور او توره (لوت اندسيميتير) ❖

عبدالله، د کلاي جديد . وگورئ: ❖ گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم ❖

عبدالله، قاضي . وگورئ: ❖ قرآن شريف مترجم ❖

عبيدالله . وگورئ: ❖ د پښتو ژبي غورچان، له پښتو- انگرېزي لغتنامې سره ❖

عثمان . وگورئ: ❖ کليدِ افغانی ❖، ❖ د کليدِ افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) . ❖

- عجم . وگورئ : د پښتنخوا د شعر هار و بهار
- عصام . وگورئ : کلید افغانی ، د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه).
- علي جان . وگورئ : د پښتنخوا د شعر هار و بهار
- علي جان، د شمال له افغانانو څخه . وگورئ : گلان سره سره وه
- عليخان . وگورئ : د پښتو ادبیت یعنی دیوان د عليخان ، د پښتنخوا د شعر هار و بهار.
- علیم . وگورئ : کلید افغانی ، د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه).
- عیسا گل اخونزاده . وگورئ : د پښتنخوا د شعر هار و بهار
- عیشي، عبدالله . وگورئ : بهار جانان، حصه اول ، گلزار محبوبان، حصه دوم
- غازي الدين . وگورئ : گلشن راحت یعنی گل بکاولی مع تصویرات ، بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی ، د پښتنخوا د شعر هار و بهار ، مدح صاحب صوات و مدح ملا صاحب مانکی و آخوند زاده صاحب اډه.
- غریبی . وگورئ : د پښتنخوا د شعر هار و بهار
- غزالي، امام محمد ابن محمد . وگورئ : کیمیای سعادت مع شرح اسماً الحسنی ، منهاج العابدین ، اسرار العارفين.
- غفور . وگورئ : کلید افغانی ، د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه).
- غلام . وگورئ : قصه لقمان حکیم و خضر (ع)
- غلام صدیق اخونزاده . وگورئ : بهار جانان، حصه اول ، گلزار محبوبان، حصه دوم
- غلام محی الدین، میرزا . وگورئ : گنج پښتو (لومړۍ برخه)
- فاروقي احمدی، قاضي محمد يوسف . وگورئ : دُر عدن ، حقیقه المهدی ، تحفة النبوة.
- فاضل . وگورئ : کلید افغانی ، د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه).
- فاضل، مولوي، امرتسري فاتح قاديان، شیر پنجاب . وگورئ : عقاید د میرزا قادياني
- فتح علي . وگورئ : کلید افغانی ، د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه).

- فرشته استرآبادي، محمد قاسم بن غلام علي هندوشاه . وگورئ: ❖ تاريخ دسلطان محمود غزنوي [ژباړه] ❖
- فرينچ . تامس و. وگورئ: ❖ عقدالنجات و ميثاق الحيات ❖
- فضل الحق، مولوي . وگورئ: ❖ قرآن شريف مترجم ❖
- فضل رحيم، مولوي . وگورئ: ❖ قرآن شريف مترجم ❖
- فضل نور، د مردان . وگورئ: ❖ قصه بادشاه هارون الرشيد ❖
- فضيل . وگورئ: ❖ كليد افغانی ❖، ❖ د كليد افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه). ❖
- فقير محمد . وگورئ: ❖ جنگنامه ميراحتم ❖
- فندر، سي . جي . وگورئ: ❖ افغانی جنده ❖
- فياض . وگورئ: ❖ د شازاده بهرام او گل اندامي بدله ❖، ❖ شهزاده بهرام وگل اندام ❖، ❖ گلزار افغانی ❖، ❖ قصه شهزاده بهرام او گل اندام. ❖
- قاسم . وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- قدوري، ابوالحسين احمد بن محمد بن احمد . وگورئ: ❖ قدوري مترجمه افغانی ❖
- قديم، عبدالله . وگورئ: ❖ بهار جانان، حصه اول ❖
- قديم، فيض الله . وگورئ: ❖ بهار جانان، حصه اول ❖
- القريشی، ابوبکر ابن محمد علي . وگورئ: ❖ كنزالحسنات يا انيس الواعظين ❖
- قطب شاه . وگورئ: ❖ کيمياي سعادت مع شرح اسما الحسنی ❖، ❖ معجزات ❖
- قلندر . وگورئ: ❖ كليد افغانی ❖، ❖ د كليد افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه). ❖
- کابلی، پير محمد؟ [پير محمد کندهاری؟] . وگورئ: ❖ هورې راغله، راغله هورې (انگرېزي ژباړه) ❖
- کاشغري، سعدالدين . وگورئ: ❖ منية المصلی با ترجمه ❖
- کاکاخېل، عبدالحليم عفي عنه . وگورئ: ❖ چهل حديث مسمى به وثيقه آخرت ❖، ❖ الفنامه. ❖
- کاکاخېل، عنوان الدين . وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- کاکړي، عبدالشکور، د پښين اوسېدونکی . وگورئ: ❖ د اثر نوم : قامع البدع و الشرور في زيارت القبور ❖

- کرامت شاه، مولوي . وگورئ: ❖ گلزارِ ولايت ❖
- کریم . وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- کریمداد، اخون، د پښتو ژبي د نامتو لیکوال - اخون دروېزه ننگرهاري زوی . وگورئ: ❖ مخزن الاسلام ❖، ❖ فتاوی تحفة الخانی ❖
- کلارک، پادری رابرت . وگورئ: ❖ کتاب د ابښت د حضرت عیسی ❖
- کمال بابا. وگورئ: ❖ بهارِ جانان، حصه اول ❖، ❖ گلزارِ محبوبان، حصه دوم ❖
- کندهاری، پیر محمد . وگورئ: ❖ کلیدِ افغانی ❖، ❖ د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) ❖، ❖ دیوان پیرمحمد قندهاری. ❖
- کندهاری، حاجي اختر . وگورئ: ❖ بهارِ جانان، حصه اول ❖، ❖ گلزارِ محبوبان، حصه دوم ❖
- کندهاری، عبدالنبي . وگورئ: ❖ گلزارِ محبوبان، حصه دوم ❖
- کندهاری، علي اکبر خان . وگورئ: ❖ د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو ❖ انگرېزي ❖]
- کندهاری، ملا بازمحمد، په احمد مسما . وگورئ: ❖ خوابنامه مع فالنامه ❖، ❖ خوابنامه مع فالنامه و بیمار نامه و تعویذات. ❖
- کندهاری، ملا عبدالودود. وگورئ: ❖ گلزارِ محبوبان، حصه دوم ❖
- کوټک و نسوار. وگورئ: ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروزی ❖
- کیپل، جگرن ج . ر .، په خیبر ایجنسی کې د انگرېزانو سیاسي استازی . وگورئ: ❖ کتاب گنج پښتو ❖، ❖ د پښتو لارښود ❖، ❖ تاریخ دسلطان محمود غزنوي [ژباړه]. ❖
- گل احمد. وگورئ: ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروزی ❖
- گل احمد . وگورئ: ❖ مناجات(،) کلان ❖
- گل احمد، قاضي . وگورئ: ❖ انشأ قاضي ❖
- گل محمد. وگورئ: ❖ قصه پیره زن ❖
- گل محمد، د ډوډيال . وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖

گیلبرټسن، جګړن ج . و . وګورئ : د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو - انګرېزي] ، د پښتولومړی کتاب ، د پښتو انشا - لومړی برخه .

لوانی، دولت . وګورئ : د کلید افغانی ، د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انګرېزي ژبه) .

لوپوینتل، ایزیدور . وګورئ : کتاب د نوي عهد ، انجیل د افغانانو له پاره .

مایر ، تامس جان ل . وګورئ : زبور د داؤد ، سیر السالکین، حصه اول ، کلام الله یعنی کتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بایبل، پښتو) .

مجید شاه . وګورئ : د پښتنخوا د شعر هار و بهار

محبت خان، نواب . وګورئ : پښتو- انګرېزي لغتنامه

محمد ابن سعید . وګورئ : قصیده برده

محمد اسماعیل ابن اسماعیل . وګورئ : ارشاد العباد الی سبیل الرشاد [-] شرح تطهیر الاعتقاد عن ادران الاحاد

محمد اسماعیل خان، مولوي، د پنجاب پوهنتون علمي غړی . وګورئ : سوال و جواب افغانی معه ترجمه انګرېزي و هندوستانی ، گفتگوی افغانی با ترجمه هندوستانی ، آئینه الفاظ افغانی .

محمد اکرم، کنجا (کنجا؟) . وګورئ : نیرنگ عشق

محمد امین، د حافظ عبدالرحیم زوی، مولوي . وګورئ : مجموع البرکات المعروف بمسائل ضروریات والمشهور بمزین الابیات ، مناجات [،] کلان ، نصیحت البیان ، مشکلات الفقه ، حیرات الفقه ، تفسیر تیسیر ، قصه ابراهیم ، تفسیر سوره یسین (یاسین) ، خلاصه کیدانی با ترجمه افغانی ، خلاصه کیدانی مع ترجمه افغانی .

محمد ایوب . وګورئ : بهار جانان، حصه اول

محمد جی . وګورئ : برای، په چکر وتلی وم (انګرېزي ژباړه) ، د پښتنخوا د شعر هار و بهار

محمد خان . وګورئ : مناجات [،] کلان

محمد خان . وګورئ : د پښتنخوا د شعر هار و بهار

- محمد دين . وگورئ : ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروژی ❖، ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖، ❖
 کیمیای سعادت مع شرح اسماً الحسنی . ❖
- محمد دين، تېلي . وگورئ : ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
- محمد رفيق . وگورئ : ❖ رساله مانع تمباکو❖، ❖ روضة النعيم ❖، ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار
 نوروژی ❖، ❖ تحفة الاخبار❖، ❖ رساله مانع سرود❖، ❖ عجائب العجائب و ترجمه ابجد❖
- محمد شفيح، حافظ . وگورئ : ❖ شرح ابیات مستخلص و رباعیات افغانی ❖
- محمد عبدالرشيد . وگورئ : ❖ قرآن شريف مترجم❖
- محمد عصام . وگورئ : ❖ قصه قيس و لیلی مشهور به لیلی [و] مجنون❖
- محمد عظیم . وگورئ : ❖ حمله حیدری المشهور به جنگنامه حضرت علی (رض)❖
- محمد عیسی [اخونزاده] . وگورئ : ❖ گلزارِ محبوبان، حصه دوم ❖، ❖ بهارِ جانان، حصه اول ❖.
- محمد کریم، ملا . وگورئ : ❖ بهارِ جانان، حصه اول❖
- محمد گل . وگورئ : ❖ مناجات[،] کلان❖
- محمد نور، قاضي . وگورئ : ❖ قصه د سيف الملوك❖
- محمد يوسف عفي الله عنه . وگورئ : ❖ توبه النصوح د پښتو مسمی په توبه د نصوحا❖
- محمدی . وگورئ : ❖ کلیدِ افغانی ❖، ❖ د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) . ❖
- محمود . وگورئ : ❖ قصه دجولاگانو او څلورو یارانو ❖، ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار . ❖
- مُخلص، استاد حاجي ولي محمد، کندهاری . وگورئ : ❖ بهارِ جانان، حصه اول ❖، ❖ گلزارِ محبوبان، حصه
 دوم.❖
- مسعودگل . وگورئ : ❖ مجموعه مناقب ميا محمد عمر صاحب څمکنی (رح)❖
- مسکين گل . وگورئ : ❖ مناقب صاحب صوت [و] مناقب صاحب مانکی❖
- مطیع الله . وگورئ : ❖ بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروژی ❖، ❖ مناجات[،] کلان❖

مظفر، حاجي، د پېښور د گوجر اوسېدونکی . وگورئ: ❖ جنت النعيم المشهور پښه [پخه] ډوډۍ . ❖، ❖ حملۀ حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض) ❖، ❖ قصه د شاه جهان [-] شهزاده ملتان و ماه جبين گلفامي ❖، ❖ حملۀ حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض) . ❖

معزالله . وگورئ: ❖ كليد افغانی ❖، ❖ د كليد افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) . ❖

معلم، عبدالعزيز خان . وگورئ: ❖ ديوان عزيزی ❖

مقصود گل . وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖

مقصود، ملا . وگورئ: ❖ بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی ❖

منشی، ابوالمعالي نصرالله . وگورئ: ❖ كليله و دمنه يا علم خانه دانش ❖

منورشا ه . وگورئ: ❖ معراجنامه ❖، ❖ لويه معراجنامه، وړه معراجنامه . ❖

مهين . وگورئ: ❖ كليد افغانی ❖، ❖ د كليد افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) . ❖

موکاخېل سربني، غلام محمد، د شېر خان زوی . وگورئ: ❖ معراجنامه ❖، ❖ وصيت نامه حضرت علي كرم الله وجهه ❖، ❖ تفسير والضحى بزبان افغانی در متن بر حاشيه وصيت نامه حضرت علي و معراجنامه رسول الله عليه السلام ❖، ❖ جنت الفردوس و بر حاشيه معراجنامه كلان ❖، ❖ لويه معراجنامه، وړه معراجنامه ❖

ميا رجب . وگورئ: ❖ بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی ❖، ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖

ميا محمد: ❖ افغانی کی پهلې کتاب المعروف چمنستان ❖

مير افضل، د پېښور . وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖، ❖ گلزار ولايت . ❖

مير حسن . وگورئ: ❖ قصۀ شهزاده بينظير و بدر منير ❖

ميرا فقير . وگورئ: ❖ بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی ❖، ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار . ❖

مير سيد شريف، سيد الشراح قدس الله . وگورئ: ❖ خلاصۀ كيدانی با ترجمۀ افغانی ❖

ميران، ملا، اخون . وگورئ: ❖ بهار جانان، حصۀ اول ❖، ❖ گلزار محبوبان، حصۀ دوم . ❖

ميشواڼی، شاه فضل . وگورئ: ❖ قصۀ گنبد شام ❖

نجم الدين . وگورئ: ❖ گلزار محبوبان، حصۀ دوم ❖

- نذیر احمد، مولوي، شمس العلماء. وگورئ: ❖ توبه النصوح د پښتو مسمی په توبه د نصوحا❖
- نسفی، عبدالله ابن احمد (حافظ الدین). وگورئ: ❖ کنزالدقایق مترجم بترجمه افغانی❖
- نسفی، لطف الله، فاضل کیدانی. وگورئ: ❖ خلاصه کیدانی بترجمه افغانی، خلاصه کیدانی مع ترجمه افغانی❖، ❖ خلاصه مع شرح المیر مع ترجمه فارسی و افغانی.❖
- نصیر. وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار❖
- نظامی گنجوی/ گنجه یی. وگورئ: ❖ قصه کوټوال مع غزلیات❖
- نظر محمد، ملا. وگورئ: ❖ گلزار محبوبان، حصه دوم❖
- نعمت الله، ملا، د نوښار. وگورئ: ❖ بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی❖، ❖ واسع نامه❖،
- ❖ قصه شیرین و فرهاد مع تصویرات❖، ❖ ریل نامه❖، ❖ کسب نامه❖، ❖ مجموع الاکساب❖، ❖ هشت بهشت یعنی هفت پیکر❖، ❖ مقدمه عاشق افغانی و نظم رقعات عاشقان❖، ❖ قصه نیم بولا با تصویر❖، ❖ قصه د فتح خان قندهاری با تصویرات❖، ❖ قصه د مهتاب جان او بیگم جان المعروف به مکر زنان❖، ❖ کلان مناقب غوث الاعظم قدس سره❖، ❖ اداب النساء و اکساب النساء.❖
- ننگرهاری، اخون دروېزه. وگورئ: ❖ مخزن الاسلام❖، ❖ من کتاب مخزن پښتو❖، ❖ مخزن الاسرار د اخون دروېزه❖، ❖ معجزات❖، ❖ پنج گوهر❖، ❖ جنگنامه امامین❖، ❖ جنگنامه یعنی قصه شهادت [شهادت❖، ❖ صد وسی مسأله❖، ❖ شمائل نامه.❖
- ننگرهاری، فدا محمد. وگورئ: ❖ وفاتنامه❖
- ننگرهاری کاموی، مراد علي، د عبدالرحمان سیلانی (فقیر صاحب) زوی. وگورئ: ❖ تفسیر یسیر❖
- نواب جان. وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار❖
- نور الدین. وگورئ: ❖ بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی❖
- نورالدین، اخون. وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار❖
- نور شالي (نور شاه علي). وگورئ: ❖ گراني! نن شپه راسه (انگرېزي ژباړه)❖، ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار.❖
- نوروز. وگورئ: ❖ بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی❖، ❖ گلزار محبوبان، حصه دوم❖

- نیشابوري، اسحاق بن ابراهيم . وگورئ: ❖ قصص الانبيأ العروف به جواهر الانبيأ ❖
هجري، اشرف خان، د خوشال خان خټک زوی . وگورئ: ❖ کلیدِ افغانی ❖، ❖ د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه) ❖، ❖ گلشنِ روه. ❖
هوتي، محمد رضوان الله . وگورئ: ❖ طب افغانی و مجرباتِ اکسير ❖
هيوز، پادري تامس پ . وگورئ: ❖ کتاب گنج پښتو ❖، ❖ کلیدِ افغانی ❖، ❖ ديوان عبدالرحمن. ❖
ولي محمد. وگورئ: ❖ فراقنامه ❖
ياسين . وگورئ: ❖ د پښتنخوا د شعر هار و بهار ❖
يوسفزی، عارف الله . وگورئ: ❖ د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو- انگرېزي] ❖
يونس . وگورئ: ❖ کلیدِ افغانی ❖، ❖ د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه). ❖
د چاپ ټول حقوق له ليکوال سره خوندي دي.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**